2013 ԱՅ 123-166:45 450

Ազգ
Azg

Յուլիս 1
Հինգշաբթի
1993

ՈՍԿԱՆԱՐ
ԱՆԿԱԽ ԼՐԱԳԻՐ
9 տարի, թիւ 123 (374)
գինը՝ 10 ռ.
դասիչ 69149
Երեւան 375010
Հանրապետութեան 47
հեռ. 581841, ֆաքս 562941
տելեքս 243266 CPIRI SU

Իրան

Ամերիկյան օդուժը հարվածում է կրկին

Ծոցի շրջանում գտնվող ամերիկյան օդուժը հարվածեց հարավային Իրաքում թնդանոթային մարտկոցները, զգալով, ինչպես պնդում են արեւմտյան աղբյուրները, որ իրաքյան ռադարները թիրախ են վերցրել իր վրա։ Նախագահ Քլինթոնը լրագրողներին հայտարարեց, թե դեպքն իրեն տաս չի հետաքրքրում, քանի որ այն սովորական պաշտպանողական հսկողության մասն է կազմում։ Իրաքն առարկեց, թե իր ռադարները չէին գործում ընդհանրապես եւ հայտարարեց, թե «ամերիկյան ագրեսիան շարունակվում է Իրաքի դեմ»։ Արաբական լիգայի քանքերը երեկ դարձյալ կրկնեց, թե Արեւմուտքը, մասնավորապես Մ. Նահանգները, «երկու չափ, երկու կշիռ» են գործածում Իրաքի եւ Բոսնիայի հարցով։ Մյուս կողմից, Իրաքում ստուգումներ անցկացնող ՄԱԿ-ի մասնագետների խմբի պետ Ռոբերտ Քեյլին երեկ հայտարարեց, թե ոչ մեկ փաստ չկա իրաքյան միջուկային զաղտնի զենքի առկայության մասին, ինչը վերջերս պնդում են Արեւմուտքում։ ■

Ադրբեջան

ՍՈՒՐԱԹ ՀՈՒՍԵՅՆՈՎԸ ԱԴՐԲԵՋԱՆԻ ՏԻՐԱԿԱԼ

70-ամյա Ալիեւը 34-ամյա վարչապետին համարում է մեծ փորձ ունեցող ղեկավար

Երեկ տեղի ունեցած Միլլի մեջլիսի նիստում պատգամավորները հաստատեցին Սուրաթ Հուսեյնովի թեկնածությունը հանրապետության վարչապետի պաշտոնում։ Կողմ քվեարկեցին 41 պատգամավորներից 38-ը, դեմ՝ մեկ։ Ձայների մեծամասնությամբ պատգամավորները որոշում ընդունեցին նաեւ վարչապետի հսկողության տակ հանձնել պաշտպանության, ազգային անվտանգության եւ ներքին գործերի նախարարությունները։ Միլլի մեջլիսի նիստում ելույթ ունեցած Հեյդար Ալիեւը նշեց, որ Գյանջայի դեպքերից հետո Ադրբեջանում ստեղծվել է ճգնաժամային իրավիճակ։ Նա համախմբման կոչ հղեց բոլոր առողջ քաղաքական ուժերին ճգնաժամից որքան հնարավոր է արագ դուրս գալու համար։ Խորհրդարանի ղեկավարը նշեց, որ այն ուժերը, որոնք «ոչ խնկացի խորհուրդ» են տվել Էլչիբեյին, էլ ավելի են սրել իրավիճակը։ Նրա տվյալներով, Էլչիբեյը ներկա պահին գտնվում է Նախիջեւանում։ Հեյդար Ալիեւը գտնում է, որ Սուրաթ Հուսեյնովը մեծ փորձ ունի «բանակի կառուցման, Ադրբեջանի զինված ուժերի վերածննդի եւ կազմավորման ոլորտներում, ինչպես նաեւ հայկական բանակի ագրեսիայից ադրբեջանական հողերի պաշտպանության գործում»։ Այդ կապակցությամբ նա նշեց, որ հանրապետության համար կարեւոր գործոնը «Ադրբեջանի անկախության եւ տարածքային ամբողջականության ապահովումն է, ինչպես նաեւ Հայաստանի կողմից գրավված հողերի ազատագրումը»։

Իր ելույթում Սուրաթ Հուսեյնովը հավաստիացրեց պատգամավորներին, որ հավատարմությամբ կծառայի իր ժողովրդին եւ հայրենիքին։ Նա խոստացավ գործադրել բոլոր ջանքերը Հայաստանի դեմ պատերազմն ավարտելու եւ երկրի ծանր տնտեսական վիճակը բարելավելու համար։ Սուրաթ Հուսեյնովը հայտարարեց, որ Գյանջայի դեպքերի մեջ մեղավոր է ճանաչում առաջին հերթին նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյին, եւ նա պետք է կրի ամբողջ պատասխանատվությունը ժողովրդի առջեւ։ Դրա հետ մեկտեղ նա առաջարկեց պատգամավորներին տրամադրել պատգամավորական հետաքննչական հանձնաժողովի աշխատանքի արդյունքներին։ Միլլի մեջլիսը ձայների մեծամասնությամբ զրկեցրած պաշտոնից ազատեց գլխավոր դատախազ Իխտիյար Շիրինովին։ Հետո պատգամավորները շարունակեցին աշխատանքը փակ դռների ետեւում։

Նախօրեին Հեյդար Ալիեւի հրամանագրով իրենց պաշտոններից ազատվել էին նախագահ Էլչիբեյի մի շարք խորհրդականներ, այդ թվում մարդասիրական հարցերով խորհրդական Ռաֆիկ Իսմայիլովը, հայ-ադրբեջանական հակամարտության հետ կապված բանակցությունների խորհրդական Հասիմ Մոլլազադեն, ընդհանուր հարցերով խորհրդական Ջամիլ Հասանովը, խորհրդարանի հետ կապերի խորհրդական Գուլամհուսեյն Ալիեւը, նախագահի մամուլի ծառայության ղեկավար Արիֆ Ալիեւը, ինչպես նաեւ արտգործնախարար Թոֆիկ Ղասիմովը։

➧ Տես էջ 2

Պրահա

Մարիո Ռաֆաելլին կժամանի շրջան

Հունիսի 30-ին Պրահայում իր աշխատանքներն ավարտեց ԵԱՀԽ Ավագ պաշտոնատարների կոմիտեի խորհրդակցությունը։ Այնտեղ որոշում ընդունվեց շրջան գործուղել ԵԱՀԽ շրջանակներում Մինսկի համաժողովի նախագահ Մարիո Ռաֆաելլիի եւ կոմիտեի նախագահողի ներկայացուցչի գլխավորությամբ մի խումբ։ Հուլիսի 3-ին խումբը կլինի Բաքվում, 4-ին՝ Երեւանում։ **ՆՏ**

Վրաստան

Գազի գները բարձրացան

Վրաստանը համաձայնել է նոր վարձավճարով վճարել գազի տարանցման դիմաց։ Այդ մասին հունիսի 30-ին Անարի թղթակցին հեռախոսով հայտնեց «Թբիլտրանսգազի» գլխավոր դիրեկտոր Օթար Մեհրաբիշվիլին։ Նրա խոսքերով, հունիսի 30-ին հեռագիր է հղվել Ուզբեկստանի Նախարարների խորհուրդ, որով համաձայնություն է տրվում վճարելու տարանցման բարձր գները։ Այդ համաձայնության շնորհիվ վառելիքի տարանցման թույլտվության համար Վրաստանն այժմ յուրաքանչյուր 100 կմ հատվածով 1000 խմ գազի դիմաց պետք է նախկին 180-ի դիմաց վճարի 360 ռուբլի։

Ներկայումս, ավելացրեց Մեհրաբիշվիլին, Թուրքմենստանից ԱՊՀ միջին-ասիական հանրապետություններով Վրաստան է մուտք գործում օրական գազի 50 տոկոսը, որ կազմում է օրական 8 մլն խմ։ Դրանից 2.5 մլն խմ բաց է թողնվում Հայաստան։ **Անարf**

Ռուսաստան

Նախարարը նախազգուշացնում է

Ռուսաստանի ֆինանսների նախարար, փոխվարչապետ Բորիս Ֆյոդորովը հայտարարեց, որ Ռուսաստանն այլեւս ոչ մի տեխնիկական վարկ չի տրամադրի ԱՊՀ երկրներին։ Մոսկվայում երեկ կայացած բրիֆինգում նա ավելացրեց, որ այսուհետեւ այդ վարկերը հեսագայում կլինեն միայն որպես միջպետական։ «Ոչ մի ռուբլու գոտի չկա, այլ կա տարօրինակ մի համակարգ, որի համաձայն Ռուսաստանն ԱՊՀ երկրներին է տրամադրում իր կանխիկ դրամը», նշեց փոխվարչապետը։ Նրա խոսքերով, ԱՊՀ պետությունների աղեն փաստորեն սկսել են ռուբլու անկանխիկ էմիսիան, որի արդյունքում այժմ Ռուսաստանի կենտրոնական բանկն աղեն միակ էմիսիոն բանկը չէ։ Նա նշեց, որ համագործակցության որոշ անդամներ ընդունում են ռուբլու գոտին «որպես էժան վարկեր ստանալու հնարավորություն»։ Բորիս Ֆյոդորովը հանդես եկավ նման պրակտիկայի դեմ։ Նա հաղորդեց նաեւ, որ Ռուսաստանը մտադիր է դադարեցնել էներգակիրների առաքումն այն երկրներ, որոնք չեն վճարում դրա համար։ **ԻՖ**

Ղարաբաղ

Մարտակերտում ընթանում է լարվածության թուլացում

Երեկ եւ նախորդ գիշեր ԼՂՀ Մարտակերտի շրջանի ռազմաճակատում նկատվել է լարվածության որոշ թուլացում։ Այնուամենայնիվ Աղդամի շրջանի ռազմական հենակետերից ադրբեջանական կազմավորումները ծանր հրետանու, տանկերից եւ հետեւակի մարտական մեքենաներից հրետակոծել են Մարտակերտի շրջանի հայկական պաշտպանական դիրքերը, ինչպես նաեւ Ասկերանի շրջանի սահմանամերձ բնակավայրերը։ Այս մասին Ստեփանակերտից հաղորդում է մեր թղթակից **ՎԱՀՐԱՄ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ** հենվելով ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալների վրա։ Նախնական տվյալներով հայկական կողմից տուժածներ չկան։ Հայկական ուժերը ստիպված են եղել դիմել պատասխան գործողությունների։

Միաժամանակ ադրբեջանական կազմավորումները զենքի տարբեր տեսակներից հրետակոծել են Մարտունու եւ Հադրութի շրջանների հայկական պաշտպանական դիրքերը։

Իրենց հերթին ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր պարտապանյան ուժերը շարունակում են հարձակումը Աղդամի ուղղությամբ։ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարության տվյալներով, հունիսի լույս 30-ի գիշերը եւ երեկ առավոտյան Ղարաբաղի տարածքից ուժգին հրետակոծության է ենթարկվել Աղդամ քաղաքը, որի հետեւանքով կան տասնյակ զոհեր եւ վիրավորներ։ Ըստ նույն աղբյուրների, առաջվա պես հայկական ուժերի հակողության տակ է ընկնում Աղդամի շրջանի տասը գյուղեր։ Ադրբեջանի ռազմական գերատեսչությունը հաղորդում է նաեւ, թե իբր նախորդ գիշեր Հայաստանից Լաչինի միջանցքով Ղարաբաղ է տեղափոխվել 14 միավոր զրահատեխնիկա, այդ թվում ծանր տանկեր։ Ինչ վերաբերում է Ադրբեջանի այն տեղեկություններին, թե իբր հայկական ուժերն արդեն ներխուժել են Շահումյանի շրջանի տարածք, ապա ԼՂՀ պաշտպանության բանակի շտաբի տվյալներով, այնտեղ պարզապես ակտիվացել են մինչ այդ գործող հայկական հայդուկային խմբերը։ **«Ազգ»**

Հայաստան

Հայկական ուժերը գրոհում են Արծվաշենի ուղղությա՞մբ

Երեկ եւ նախորդ գիշեր Հայաստանի սահմանամերձ շրջաններում ռազմական լուրջ միջադեպեր չեն արձանագրվել։ Ավելի վաղ՝ հունիսի 29-ի երեկոյան հրաձգային զենքից կարճատեւ գնդակոծության են ենթարկվել Իջեւանի շրջանի Վազաշեն գյուղի հայկական պաշտպանական դիրքերը։ Հայկական կողմից տուժածներ չկան։ Այս մասին հաղորդում են Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայությունից։ Միաժամանակ Նոյյան տապան գործակալությունը հաղորդում է, թե երեկ վաղ առավոտյան ադրբեջանական ուժերը հարձակվում են ձեռնարկել Կապանի շրջանի սահմանային պահակակետերից մեկի վրա, սակայն պատասխան կրակից հետո ստիպված են եղել նահանջել նախնական դիրքերը։ Հայկական կողմից զոհվել է մեկ, վիրավորվել երկու զինվոր։

Իրենց հերթին ադրբեջանական աղբյուրները հաղորդում են, թե իբր երեկ եւ նախորդ գիշեր Հայաստանի Կրասնոսելսկի շրջանի տարածքից հայկական ուժերը լայնածավալ գրոհ են սկսել Գեդաբեկի շրջանի ուղղությամբ։ Ադրբեջանական աղբյուրները որպես հայկական ուժերի հարձակման հիմնական ուղղություն նշում են Արծվաշենը։ Ըստ նույն աղբյուրների, միաժամանակ «Գրադ» կայանքներից հրետակոծվել են Գեդաբեկի շրջանի Իսլամլու եւ Ալագելլար գյուղերը։ Տուժածների մասին տեղեկություններ չեն հաղորդվում։ **«Ազգ»**

Մի խումբ պայմանագրեր

Ղազախստանի մայրաքաղաքում սկսված իր այցի երկրորդ օրը Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինն սկսեց Անհայտ զինվորի հուշարձանին ծաղկեպսակ դնելով։ Օրվա գլխավոր իրադարձությունը դարձան նրա բանակցությունները Ղազախստանի նախագահ Նուրսուլթան Նազարբաեւի հետ։ Նրանք ստորագրեցին բարեկամության ու համագործակցության պայմանագիր։ Նախատեսված է նաեւ ստորագրել 11 համաձայնագիր, այդ թվում տնտեսական, առեւտրական եւ գիտատեխնիկական համագործակցության մասին, առեւտրական նավագնացության մասին, մշակութային ունեցվածքի պահպանության բնագավառի համագործակցության մասին, մշակութային ու գիտական գործակցության մասին, կապիտալ ներդրումների խրախուսման եւ փոխադարձ պաշտպանության մասին, կրկնակի հարկումից խուսափելու մասին, Ռուսաստանի սեւծովյան շրջանի եւ Ղազախստանի կրոնական համագործակցության մասին։

Չորեքշաբթի օրը անցկացվեց նախագահների համատեղ մամուլի ասուլիս։ Այսօր Ելցինը կմեկնի Մոսկվա։

➧ Տես էջ 8

Աշխարհ

Էմբարգոն չվերացվեց Բոսնիայից

ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհուրդը չհաստատեց Մ. Նահանգների ներկայացրած որոշման նախագիծը, որ պահանջում էր Բոսնիայի նկատմամբ վերացնել զենքի էմբարգոն, «ինքնապաշտպանության» միջոց տալու համար տեղի իսլամներին։ 9 երկրներ ձեռնպահ եւ ընդամենը 6 երկրներ կողմ քվեարկեցին, այնինչ 9 կողմ էր պետք։ Մյուս կողմից, Բուլղարիան հայտարարեց, թե այս տարի չի վճարելու համաշխարհային դրամատան եւ այլոց ունեցած պարտքերը, քանի որ նախկին Հարավսլավիայի դեմ կիրառվող էմբարգոն բացասաբար է ազդում իր արտաքին առեւտրի վրա։ Բուլղարիան ամենաշատ արտաքին պարտք ունեցողների շարքում 4-րդն է՝ 30 միլիարդ դոլար։

Ծննդանոթային եւ հրթիռային երկխոսություն հարավային Լիբանանում

Շաբաթներ ի վեր առաջին անգամ ամենակատաղի մարտերը մղվեցին հարավային Լիբանանում, պատճառ դառնալով մեկ երեխայի մահվան եւ առնվազն 10 հոգու վիրավորվելուն։ Իրանամետ Հըզբոլլահի կազմակերպության դիրքերից 7 հրթիռ արձակվեց դեպի Իսրայելի ենթակա շրջաններ, մինչ իսրայելական բանակը պատասխանեց առնվազն 200 արկերով։ Մյուս կողմից, վաղը վերջին օրն է Վաշինգտոնում արաբ-իսրայելական բանակցությունների 10-րդ շրջանի։ Առայժմ շոշափելի արդյունքները չեն հաղորդվել։

Գեներալը ցանկանում է հանդիպել նախագահին

Հաիթիի զինվորական ղեկավար Սեդրասը, որ 3-րդ օրն է ՄԱԿ-ի Նյու Յորքի կենտրոնում անուղղակի բանակցություններ է վարում իր իսկ կողմից երկրից արտաքսված նախագահ Արիստիդի հետ, ցանկություն հայտնեց երեսառ երես հանդիպել նրան։ Արիստիդը մերժեց, պահանջելով նախ երաշխիքներ տալ երկրում ժողովրդավարությունը վերահաստատելու մասին։

Հույն-ալբանական լարվածություն

Հունաստանի եւ Ալբանիայի միջեւ տիրող լարվածությունը երեկ սրվեց, երբ հունական իշխանությունները դեպի Ալբանիա արտաքսեցին հարյուրավոր ալբանացիների, որոնք եկել են այդ երկիր աշխատանք ապահովելու համար։ Լարվածությունն սկիզբ էր առել անցյալ շաբաթ, երբ ալբանացիները վտարել էին մի հույն կղերականի, «հունական ազգայնական քարոզչությամբ զբաղվելու» համար։

Չինաստանի կենտրոնական բանկի տնօրենը պաշտոնանկ

Չինական կառավարությունը պաշտոնանկ արեց կենտրոնական դրամատան տնօրենին, վերջին ժամանակներս երկրում տիրող ֆինանսական խառնաշփոթի եւ դրամական անհաշիվ էմիսիայի համար։ Չինական թերթերը տնօրենին մեղադրում են հասկացված պետական սեկտորին տրված մեծամեծ վարկերի համար։ Պաշտոնանկությունը դեռեւս պաշտոնապես չի հայտարարվել։ ■

7705-ահ 195-94

digitised by A.R.A.R.@

Երեւան

Խաղաղ կարգավորմանը այլընտրանք չկա

Ղարաբաղյան հակամարտության խաղաղ կարգավորմանն այլընտրանք չկա եւ, չնայած Ադրբեջանի ներքին քաղաքական վիճակի սրմանը, միջազգային նախաձեռնությունները պետք է իրականացվեն: Այդ մասին հունիսի 29-ին ԻՖ-ին տված հարցազրույցում հայտարարեց ՀՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Արամ Աբրահամյանը: Նրա խոսքերով, Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի կողմից ԵԱՀԽ խաղաղ նախաձեռնությանը տված դրական պատասխանը «որոշ հիմք է ստեղծում զգույշ լավատեսության համար»:

Միեւնույն ժամանակ Հայաստանի խորհրդարանի արտաքին հարաբերությունների հանձնաժողովի նախագահի տեղակալ Շավարշ Քոչարյանը տարակուսանք հայտնեց հակամարտության կարգավորման ԵԱՀԽ նախաձեռնության իրականացման վերաբերյալ: Նրա կարծիքով, այժմ խաղաղարար ընթացքը շարունակելու համար գլխավոր գործոնը Ադրբեջանի ներքին կայունությունն է: «Այնտեղ իրար հետ մրցող քաղաքական ուժերը ձգտում են օգտագործել Ղարաբաղյան ճակատում տեղի ունեցող իրադարձությունները իշխանության գլուխ անցնելու եւ ամրապնդվելու համար», նշեց Շ. Քոչարյանը: ԻՖ

Փաստ

Ծանրոցներ ընդունվում են ոչ ամենուր

ՀՀ կապի նախարարությունից հայտնեցին, որ կապի բաժանմունքներում բնակչությունից եւ հիմնարկ-ձեռնարկություններից ծանրոցներ ընդունելու հարցում կան որոշ սահմանափակումներ: Բնակչությունից ծանրոցներ ընդունվում են Սպանդարյանի 2.10,15, Մյասնիկյանի 9, 25, Շենգավիթի 26, 29, Էրեբունու 5, 20, 71, Խորհրդային 56, 69, 79, 89, 91, 101, Արաբկիրի 14.19, 33, Շահումյանի 31, 68, 84, 86, 114 եւ Մաշտոցի շրջանի 38,54, 78, 108 համարի բաժանմունքներում: Հիմնարկ-ձեռնարկություններից ծանրոցները ընդունվում են կապի 2, 5, 10, 14, 21, 26, 29, 31, 69, 78, 79, 83 եւ 86 բաժանմունքներում: ՆՏ

Թբիլիսի

Շեւարդնաձեն կմեկնի Թուրքիա

Հունիսի 29-ին Վրաստանի արտգործնախարար Ալեքսանդր Չիկվաիձեն ընդունեց Թբիլիսիում Թուրքիայի դեսպան Տիմուրչին Արյակին նրա խնդրանքով: Քննարկվեցին Էդուարդ Շեւարդնաձեի Թուրքիա կատարելիք այցի մանրամասները, որը նախատեսված է հուլիսի 9-10-ին: Ինչպես նշվեց զրույցի ընթացքում, ստորագրման համար պատրաստ է մոտ 10 փաստաթուղթ. քաղաքական հռչակագիր, մաքսային գործունեության, գյուղատնտեսության, տրանսպորտի եւ տուրիզմի բնագավառներում համագործակցության մասին պայմանագրեր: ԻՖ

Վարկավորման չափերի կտրուկ աճը կապված է վարկային քաղաքականության հետ: ՀՀ կենտրոնական բանկի տվյալների համաձայն, ժողտնտեսության մեջ վարկային ներդրումները 1993 թ. մայիսի 1-ին կազմել են 204809, 2 մլն. ռուբլի եւ տարվա 1-ի համեմատությամբ աճել 2.6 անգամ: Վարկավորման չափերի կտրուկ աճը հիմնականում կապված է ՀՀ ԳԽ 1993 թ. մարտի 18-ի որոշման համաձայն վարկային քաղաքականության հաստատման հետ: ՆՏ

Ադրբեջան

ՊԱՅՔԱՐԸ ՊԱՇՏՈՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ԱՎԱՐՏՎԵՑ

Մինչ այդ, Ալիեւի հետ ունեցած երեկվա բանակցությունների ընթացքում գնդապետ Հուսեյնովը մտադիր էր վերահսկել ուժային կառույցները. ներքին գործերի, պաշտպանության եւ ազգային անվտանգության նախարարությունները: Ինտերֆաքսը տեղեկացնում էր, որ նման դասավորությունն այնքան էլ չէր բավարարում Հեյդար Ալիեւին, քանի որ դա նշանակում է երկրի ամբողջ իշխանության կենտրոնացում մեկ մարդու ձեռքերում: Միեւնույն ժամանակ, նույն տվյալներով, Հեյդար Ալիեւը դեմ չէր, որ Սուրաթ Հուսեյնովը զբաղեցնի հիմնական ռազմական պաշտոնը, օրինակ, ստանձնի գլխավոր հրամանատարի պարտականությունները:

ԻՖ-ի աղբյուրները չէին բացառում, որ բանակցությունների ձախողման դեպքում Սուրաթ Հուսեյնովը հավանաբար կփորձեր Հեյդար Ալիեւի գլխի վրայով հրավիրել Ադրբեջանի Գերագույն խորհրդի նիստ լրիվ կազմով: Այժմ գործող խորհրդարանը Միլլի մեջլիսն է, որի 51 պատգամավորներից մոտավորապես կեսը կազմում է այսպես կոչված ժողովրդավարական դաշինքը: Իսկ Գերագույն խորհրդում (մոտ 250 պատգամավոր) մեծամասնությունը կազմում էին նախկին կոմունիստները:

Բաքվի դիտորդները գտնում էին, որ եթե Սուրաթ Հուսեյնովին հաջողվի հրավիրել Գերագույն խորհրդի նիստ, ապա, ըստ երեւույթին, կոմունիստ պատգամավորները կպաշտպանեն նրան: Դա բացատրվում է նրանով, որ ոչ պաշտոնական տվյալների համաձայն, Սուրաթ Հուսեյնովը հանդես է գալիս նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովին Ադրբեջան հրավիրելու եւ հանրապետության բարձր պաշտոններից մեկն առաջարկելու կողմ:

Ինչպես հաղորդեց Թուրան գործակալությունը, ամենամոտ օրերս կհաստատվեն նաեւ Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարի պաշտոնի հիմնական թեկնածուները: Գործակալությունը հաղորդեց, որ արտգործնախարարի պարտականությունները հավանաբար կստանձնի հանրապետության [illegible] պետքարտուղարը: Այդ պաշտոնի ամենահավանական թեկնածուներից են նաեւ Էթիբար Մամեդովը եւ Վաֆա Գուլուզադեն, որը մինչեւ վերջին ժամանակներս զբաղեցնում էր արտաքին քաղաքականության հարցերով պետական խորհրդականի պաշտոնը:

Էթիբար Մամեդովը հավակնում էր նաեւ Ադրբեջանի կառավարության ղեկավարի պաշտոնին: Այդ պաշտոնի եւս մեկ թեկնածու էր Մամեդովի տեղակալ, փոխվարչապետ Ռասուլ Գուլիեւը: Նա վերահսկում է արդյունաբերության նավթային սեկտորը, իսկ անցյալում եղել է Բաքվի նավթամշակման գործարանի տնօրենը: Աղբյուրները նշեցին, որ Գուլիեւը կհավակներ վարչապետի պաշտոնին միայն այն դեպքում, եթե Ազգային անկախություն կուսակցության ղեկավարը ստանձնի պետքարտուղարի պարտականությունները: Բացի այդ, վարչապետի պաշտոնի հավանական թեկնածու էր համարվում կառավարության ղեկավարի պաշտոնակատար Վահիդ Ահմեդովը: Նա Բաքվի մեքենաշինական գործարանի նախկին տնօրենն է:

Սակայն այս բոլորն արդեն անցյալ է: Ադրբեջանի ղեկն ստանձնեց 34-ամյա գնդապետը. ինչքա՞ն ժամանակով, ցույց կտան իրադարձությունները...

«Մինչեւ տարեվերջ ժողովրդավարություն»

«Երբ որեւէ մեկը կանխագուշակում է ներքաղաքական լարվածության հետագա աճը եւ կոմունիստական վարչակարգի վերականգնում, լրջորեն սխալվում է», գտնում է Ադրբեջանի կանխատեսողների միության նախագահ Նազիմ Հաջիեւը:

Հաջիեւն ասաց, որ կանխատեսողները հանգում են այն հետեւության, թե մինչեւ տարեվերջ Ադրբեջանում կդրվեն իսկական ժողովրդավարության հիմքերը: Ուստի եւ հետագայում կուժեղանան Ադրբեջանի հետ կապերը զարգացնելու ԱՄՆ-ի, Անգլիայի, Թուրքիայի եւ մյուս երկրների ձգտումները:

Չնայած ընդդիմության ուժգին քննադատությանը, մինչեւ տարեվերջ կանցկացվեն կադրային լուրջ փոփոխություններ եւ փորձեր կարվեն հաստատելու խիստ կարգապահություն, որը վերջին հաշվով պետք է հանգեցնի դրական արդյունքների:

Կայունացման առաջին նշանները ի հայտ կգան ռազմաճակատային գերազանցության, արտաքին քաղաքական գործունեության ուժեղացման եւ տնտեսական ճգնաժամի թուլացման ձեւով:

Այս տարվա ապրիլին կանխատեսողների միությունը կանխագուշակել էր հայ-ադրբեջանական պատերազմի ավարտը: Հաջիեւի կարծիքով հանրապետության վարչակարգի փոփոխումը հաստատում է այդ կանխատեսման ճշտությունը: Սնարք

Արեւմուտքը մտահոգ Ադրբեջանի քաոսից

«Ադրբեջանում տիրող քաոսը կարելի է համեմատել միայն 19-րդ դարի քաղաքացիական պատերազմների հետ, երբ բոլորը կռվում էին բոլորի վրա», երկրի իրավիճակը այս խոսքերով է բնութագրել «Վաշինգտոն փոստ» թերթը: Արեւմուտքը մտահոգ է ոչ միայն շահավետ նավթային պայմանագրերի կորստից, այլեւ այն բանից, որ Ադրբեջանի օրինակը խորհրդանշում է ասիական նոր ժողովրդավարությունների անկայունությունը եւ դրանց սողուն դեպի բռնատիրություն: «Վաշինգտոն փոստի» հաշվարկների համաձայն, Ալիեւը վերջին երկու տարում կդառնա Ադրբեջանի արդեն վեցերորդ ղեկավարը եւ նախկին ԽՍՀՄ մահմեդական 6 հանրապետություններում իշխանության գլուխ վերադարձած չորրորդ կոմունիստը:

Բրիտանական «Էկոնոմիստ» հանդեսի բնորոշման համաձայն, «ադրբեջանցիները միմյանց հետ վիճեցին հայերից կրած պարտությունների պատճառով»: «Դարձ ի շրջանս յուր» հոդվածում բնութագրելով Ադրբեջանի նոր զինվորական ղեկավարին, հանդեսը գրում է, որ Սուրաթ Հուսեյնովը խորհրդային ժամանակաշրջանում հարստացել է բրդի սպեկուլյացիայով, ուստի եւ ի վիճակի է սեփական բանակ պահել Գյանջայում:

«Տորոնտո սան» թերթը մեջբերում է նրա զինակիցներից մեկի խոսքերը. «Հուսեյնովը միայն ուզում է մեր հողը մաքրել հայերից»: Թերթը տվյալներ է բերում Գյանջայում Հուսեյնովին ռուսական բանակի թողած սպառազինության վերաբերյալ. Սու-25 տիպի 6 ռազմօդանավ, 36 տանկ եւ 4 «Գրադ» կայանք:

Ադրբեջանի դեպքերն այնքան արագ են ծավալվում, որ արեւմտյան լրագրողները երբեմն հասկանալի սխալներ են անում: Այսպես, հունիսի 19-ին «Բոստոն գլոբ» թերթը հաղորդեց, որ նախագահ Էլչիբեյը Բաքվից փախել է... Հայաստան: Ըստ երեւույթին այնտեղ վճռել են, թե Նախիջեւանն արդեն վերադարձել է Հայաստանին, կամ էլ Էլչիբեյին շփոթել են Գամսախուրդիայի հետ:

Համենայնդեպս, Բաքվում կառավարության 5 փոփոխություններից յուրաքանչյուրը պայմանավորված է եղել Ղարաբաղում կրած հերթական խոշոր պարտությամբ, եզրակացնում է «Վաշինգտոն փոստը»: Սնարք

Կրկին Ղարաբաղի խաղաքարտ

«Վերջին ժամանակներս Ղարաբաղի ռազմաճակատում հայկական կազմավորումների իբր հարձակողական գործողությունների վերաբերյալ ադրբեջանական աղբյուրների տարածած հաղորդումների նպատակն է միանգամայն այլ ձեւով ներկայացնել ԼՂՀ հյուսիս-արեւելքում հունիսի 26-ի լուսաբացին Ադրբեջանի բանակի ձախողված լայնածավալ հարձակման արդյունքները», երեկ հայտարարեց ԼՂՀ լրատվության եւ մամուլի վարչության ղեկավար Մարսել Պետրոսյանը: Հասկանալի է, շարունակեց նա, որ Ադրբեջանի քաղաքական մեքենայի հակահայկական թափանիվը կրկին սկսեց գործել Հեյդար Ալիեւի եւ գնդապետ Հուսեյնովի միջեւ նկատված քաղաքական փոխզիջումից անմիջապես հետո:

Ժամանակին ԼՂՀ ղեկավարությունը բազմիցս մտահոգություն էր արտահայտել իշխանության ամրապնդման նպատակով Ադրբեջանի նոր ղեկավարների կողմից «ղարաբաղյան խաղաքարտի» հերթական խաղարկման հեռանկարների առնչությամբ: Ցավոք, այդ երկյուղները արդարանում են, ասաց Մարսել Պետրոսյանը:

Մինչդեռ, նրա խոսքերով, դիմակայության գծի վրա պատկերը ճիշտ հակառակն է: Ադրբեջանական կողմն այսօր էլ շարունակում է ԼՂՀ պաշտպանության բանակի դիրքերի եւ Մարտակերտի շրջանի բնակավայրերի ուժգին հրետակոծումները: Չեն դադարում օդային հարձակումները: Նման պայմաններում, մենք չենք կարող թույլ տալ անպատիժ կերպով ոչնչացնելու ԼՂՀ քաղաքների ու գյուղերի խաղաղ բնակչությանը», վերջում ընդգծեց Մարսել Պետրոսյանը: Սնարք

Բաքու

Ադրբեջանի դեպքերի նպատակը նավթային համաձայնագրերի ձախողումն էր

«Ես Հեյդար Ալիեւին ասացի, որ ճանաչում եմ Ադրբեջանի միայն օրինական նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյին եւ կարող եմ պաշտոնաթող լինել միայն նրա հրամանագրով», հունիսի 29-ի երեկոյան Բաքվում ԱԺՃ կենտրոնակայանի առջեւ կայացած բազմահազարանոց հանրահավաքում ասաց արտգործնախարար Թոֆիկ Ղասիմովը: Ղասիմովի խոսքերով, ինքը Ալիեւին չի ճանաչում որպես նախագահի պաշտոնակատարի, քանի որ այդ պարտականությունները Ալիեւին հանձնվել են երկրի սահմանադրության կոպիտ խախտման պայմաններում: Հանրապետությունում ստեղծված իրավիճակը զինվորական պետական հեղաշրջման հետեւանք է: Միլլի մեջլիսի անդամ Իբրահիմ Իբրահիմովը հանրահավաքում նշեց, որ Ադրբեջանի դեպքերի նպատակն է եղել ձախողել պայմանագրերի կնքումը Արեւմուտքի խոշորագույն նավթային ընկերությունների հետ: Հանրահավաքում նշվեց, որ Հեյդար Ալիեւը, որի զավակներն ապրում են Մոսկվայում, անկարող է ինքնուրույն քաղաքականություն վարել Ռուսաստանից Ադրբեջանի իրական անկախության հասնելու նպատակով: Սնարք

Մաքսանենգ դոլարներ Ադրբեջանում

Վերջին երկու շաբաթներին Իրանի սահմանով Ադրբեջան է բերվել դոլարների (այդ թվում նաեւ կեղծ) մաքսանենգային խոշոր քանակություն: Այս մասին Խաբար սերվիսի թղթակցին հայտնելով, հանրապետության իրավապահ մարմիններին մոտիկ կանգնած շրջանակներում նշեցին, որ Ադրբեջանի իշխանության ապակայունացման եւ վերահսկողության թուլացման պատճառով տարադրամի տարբեր տեսակների անլեգալ փոխադրումների դեպքերը համախակի են դարձել նաեւ ուրիշ երկրների սահմաններում: Սնարք

Բաքվում գնդակոծել են պատգամավորի մեքենա

Երկուշաբթի օրը Բաքվում անհայտ անձինք գնդակոծել են Ադրբեջանի Միլլի մեջլիսի պատգամավոր Իբրահիմ Իբրահիմովի ավտոմեքենան: Նա Գյանջայի հունիսի 4-ի դեպքերի հետաքննության պատգամավորական հանձնաժողովի անդամ է: Ինքը Իբրահիմովը չի տուժել: Ադրբեջանի ԶԼՄ աղբյուրների համաձայն, Միլլի մեջլիսի հունիսի 24-ի նիստում, երբ վճռվում էր Աբուլֆազ Էլչիբեյին նախագահական լիազորություններից զրկելու հարցը, այդ պատգամավորը հանրապետությունում տեղի ունեցող դեպքերը բնութագրել է որպես զինվորական պետական հեղաշրջում: ԻՖ

Լույս չի տեսել ժողճակատի թերթը

Հունիսի 29-ին լույս չի տեսել Ադրբեջանի ժողովրդական ճակատի օրգան «Ազադլիգ» թերթը: Ինչպես հաղորդեց թերթի խմբագիրը, գրաքննիչները թույլատրել են հրապարակել միայն երկու հոդված, այն էլ տնտեսական բնույթի: Իսկ թերթի ծավալն ութ էջ է: Ի նշան բողոքի, խմբագրության աշխատակիցները անորոշ ժամանակով հրաժարվել են հրապարակել թերթը: ԻՖ

«Իսթիգլալի» կարծիքը

Նախագահ Աբուլֆազ Էլչիբեյը ստեղծված իրավիճակից դուրս գալու երկու հնարավորություն ուներ, ասվում է «Իսթիգլալ» թերթում. 1. խոստովանել, որ ինքն հրամայել է ճնշել գնդապետ Հուսեյնովի խռովությունը, պարտություն է կրել եւ եղբայրասպանությունը չշարունակելու նպատակով հրաժարական է տալիս, լիազորությունները հանձնելով Հեյդար Ալիեւին. 2. հայտարարել, որ ինքը չի թույլատրել հարձակում Հուսեյնովի վրա, բայց դրա համար պատասխանատվություն է կրում, որպես թույլ նախագահ, ուստի եւ հեռանում է, Ալիեւին հանձնարարելով կատարել պետության ղեկավարի պարտականությունները: Սնարք

digitised by A.R.A.R.@

Ազգային

ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ. ԲՈԼՈՐՍ ՄԵՐ ՉԱՓՈՎ ՕԳՆԵՆՔ ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ

Ամերիկայի Հայկական համագումարի գաղափարը ծնվեց մոտ քսան տարի առաջ, երբ մի խումբ ամերիկահայեր որոշեցին հայ դատի պահանջները հասցնել ամերիկյան կառավարությանը և Սենատին:

«Այդ օրերին Հայաստանի մասին դեռ խոսք լինել չէր կարող զուտ քաղաքական պատճառներից ելնելով, ասում է Հայկական համագումարի Հայաստանի գրասենյակի տնօրեն Կասյա Աբգարյանը, քանի որ Հայաստանն անկախ երկիր չէր և Խ. Միության մի մասն էր կազմում: Այդ պատճառով էլ Հայկական համագումարի սկզբնական նպատակը ամերիկահայերի, որպես ազգային փոքրամասնության, ճանաչումն էր ամերիկյան կառավարության կողմից, նրանց հետաքրքրությունների, խնդիրների ընդունումը»:

1988 թ. աղետաբեր երկրաշարժը առաջին առիթն էր, որպեսզի Հայկական համագումարը խորհրդային իշխանությունների օրոք կարողանա մուտք գործել Հայաստան, հիմնել գրասենյակ և աշխատել:

«Մենք սկզբում միայն մի խնդիր ունեինք՝ երկրաշարժից տուժած ժողովրդին օգնել, միջազգային մարդասիրական օգնությունը ճիշտ ձևով հասցեատերերին հասցնել, միջազգային բազմաթիվ մարդասիրական կազմակերպությունների և տուժածների միջև հաստատուն կապեր ստեղծել և պահպանել», շարունակում է Կասյան:

Երբ փոխվեց Հայաստանի քաղաքական կառուցվածքը, երբ երկիրն անկախացավ և ժողովրդավարական ձևով նոր նախագահ ընտրվեց ու կազմվեց նոր կառավարություն, Հայկական համագումարը դարձավ Հայաստանի կառավարության և ժողովրդի ձայնը Վաշինգտոնում:

«Մենք քաղաքականությամբ չենք զբաղվում, եթե Հայաստանի կառավարությունը մեզնից որևէ բան խնդրի, բացատրում է գրասենյակի տնօրենը: Մենք կարող ենք հարց բարձրացնել Մ. Նահանգների Կոնգրեսում: Մենք սպասում ենք, որ կառավարությունը կամ ժողովուրդը մեզ հայտնեն իրենց կարիքները»:

Այն հարցին, թե ո՞վ և ինչպե՞ս է ֆինանսավորում Հայկական համագումարը, Կասյա Աբգարյանը բացատրեց, որ ունեն հոգաբարձուների խորհուրդ, որի անդամները մաս են կազմում Հայկական համագումարին ու տարեկան որոշակի գումար են մուծում:

Կազմակերպությունը Հայաստանում ունի հինգ աշխատակից, որոնք բոլորը, բացի տնօրենից, հայաստանցիներ են և անձնվիրաբար կատարում են իրենց գործը:

Հայկական համագումարը մեծ աշխատանք է կատարել միջազգային հանրությանը Հայաստանին ծանոթացնելու, քաղաքական վիճակը ճշմարտացիորեն ներկայացնելու, հայ-ադրբեջանական կոնֆլիկտը պարզաբանելու, միջազգային մարդասիրական կազմակերպություններում Հայաստանի հարցով հետաքրքրություն առաջացնելու խնդրում:

«Հայաստան ենք հրավիրել երկու կոնգրեսական և մեկ սենատորական պատվիրակություն, մտադիր ենք մոտակա օրերս Հայաստան բերել ևս մեկ սենատորական խումբ, ասում է Կասյան: Պայքարում ենք, որ Սենատում Հայաստանի ու Կովկասի հարցերի վերաբերյալ օրենքներ անցկացվեն: Փաստորեն մենք կարողացանք հասնել այն բանին, որ ամերիկյան կառավարությունը մարդասիրական օգնություն չուղարկի Ադրբեջանին, քանի դեռ այդ երկիրը որոշակի քայլեր չի կատարել Հայաստանի շրջափակումը վերացնելու: Բացի այդ, մենք աջակցում ենք, որ միջազգային և մասնավորապես ամերիկյան կազմակերպությունները մարդասիրական օգնություն հասցնեն Հայաստան:

Այս ձմեռ (Կասյայի հետ զրուցում էինք նախանցյալ շաբաթ) Հայաստան են գալու մարդասիրական օգնության քսան խմբեր, որպեսզի 1993–94 թթ. ձմեռն անցյալ ձմռան հետ համեմատ ավելի տանելի ու մեղմ անցնի մեր ժողովրդի համար: Հայկական համագումարը մարդասիրական օգնության բաժանմամբ չի զբաղվում, այլ ուղղակի աջակցում է, որ այդ օգնությունը տեղ հասնի, գտնի ամենակարիքավորներին, համակարգում ենք օգնության խմբերի աշխատանքը և ոչ միայն այդ խմբերի, այլև միջազգային Կարմիր խաչի, Միավորված ազգերի կազմակերպության, ամերիկյան կառավարության, մի շարք ֆրանսիական կազմակերպությունների աշխատանքը, որպեսզի միևնույն գործով մեկ խմբից ավել չզբաղվի, շարունակում է Կասյա Աբգարյանը:

Համաշխարհային լայն հասարակությանը մեր հայրենիքի ներկա վիճակի մասին տեղեկություն տալու համար ամեն օր հայերեն և ռուսերեն հինգ լրագրերից թարգմանություններ ենք կատարում և ուղարկում Վաշինգտոն: Վաշինգտոնում գտնվող մեր գրասենյակն էլ իր հերթին այդ տեղեկությունն ուղարկում է պետական դեպարտամենտ, դեսպանատներ, Կենտրոնական հետախուզական վարչություն, Հետազոտությունների ֆեդերալ բյուրո, միջազգային կազմակերպություններ, ՄԱԿ և այլն: Շատ կարևոր է, որ նրանք բոլորը Հայաստանի իրադարձություններին տեղյակ լինեն:

Սա երկրորդ հնարավորությունն է 20-րդ դարի պատմության մեջ, որպեսզի դառնանք միջազգային հանրության լիիրավ անդամ, որպես անկախ երկիր ճանաչում գտնենք և այս առիթը չպետք է բաց թողնել: Եվ թող բոլորս մեր չափով օգնենք հայրենիքին, որը գտնվում է դժվարին կացության մեջ:

Հայաստանի տնտեսական իրավիճակը շատ մտահոգիչ է, բազմաթիվ բյուջետային ու ֆինանսական խնդիրներ կան, շրջափակումն էլ մյուս կողմից: Մենք մեր ուժերի ներածի չափ աջակցելու ենք Հայաստանի քաղաքականության իրականացմանը դրսում: Համոզված եմ, որ կառավարության վարած ներկա քաղաքականությունը ճիշտ է, քանի որ երկու մեծ նպատակ ունի. մեկը՝ Ղարաբաղի հարցի խաղաղ լուծումը, որպեսզի շրջափակումը վերջապես վերացվի և երկիրը վերջիվերջո առաջադիմի, մյուսը, չնայած անցյալի դեպքերի ծանրությանը՝ կոտորածներին, ցեղասպանությանը, Թուրքիայի հետ հարաբերությունների հարցերին, հայ ժողովրդի ապագայի խնդիրն է, մոտ երեքուկես միլիոն հայաստանցիների ապագայի, կեցության, տնտեսականության կայացման հարցը, ասում է Հայկական Համագումարի Հայաստանի գրասենյակի տնօրենը:

ԴԻԱՆԱ ՔԵԼԵՄՅԱՆ

Սփյուռքում

Հայերը խորթ չեն Ղրիմում

Սփյուռքահայության հետ մշակութային կապերի կոմիտեի նախագահի տեղակալ Զիվան Մովսիսյանի վկայությամբ, Ղրիմի հայ համայնքը նախկին ԽՍՀՄ-ում հայ սփյուռքի համայնքների մեջ առաջիններից մեկն էր, որ անմիջապես ձեռնամուխ եղավ տեղի հայապահպանության խնդիրներին, կազմակերպեց կիրակնօրյա դպրոց, վերահրատարակեց «Մասյաց Աղավնին»: Ամբողջապես վերականգնվեց Սիմֆերոպոլի հայկական գերեզմանոցը, որտեղ տեղադրվեց Հայաստանից տարված Եղեռնի զոհերի հիշատակին նվիրված խաչքարը: Անուշավան Դանիելյանի ջանքերով միավորվեցին ամբողջ Ղրիմում սփռված հայկական ընկերությունները: Երբ 1991 թվականի Ղրիմի հանրապետության ԳԽ ընտրությունների ժամանակ տեղեր հատկացվեցին ազգային փոքրամասնություններին, հայ համայնքը ի դեմս Ա. Դանիելյանի կարողացավ ընտրել իր պատգամավորին: Դա հնարավորություն տվեց համայնքին առավել արդյունավետ զբաղվել տեղի հայության քաղաքական, սոցիալական, քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության և բազմաթիվ այլ խնդիրների լուծմամբ: Դանիելյանի և սփյուռքահայության հետ կապերի կոմիտեի նախաձեռնությամբ, 1989 թ. Երեքումու շրջխորհրդի աջակցությամբ Երևանում բացվեց մշտական ներկայացուցչություն: Ինչպե՞ս է Ղրիմի հայկական համայնքի ներկայիս վիճակը: Ինչպիսի՞ վիճակում են հայկական եկեղեցիները և մշակութային ու կրթական այլ օջախները: Այս և այլ հարցերի շուրջ մեր թղթակիցը զրուցեց Ղրիմի հանրապետության Գերագույն խորհրդի ազգային քաղաքականության և միջհանրապետական կապերի մշտական հանձնաժողովի նախագահ, ԳԽ նախագահության անդամ, հայկական համայնքի վարչության անդամ Անուշավան Դանիելյանի հետ: Պարոն Դանիելյանը խոսելով Ղրիմի համայնքի մասին նշեց, որ Ղրիմի համայնքը ներկայումս ընդգրկում է մոտ 20 հազար մարդ: Համայնքը ձևավորվել է վերջին տարիներին: 1988-ից հետո այն համալրվել է ևս 5 հազար մարդով: Ներկայումս հայ համայնքի կազմակերպություններ գոյություն ունեն բոլոր շրջաններում: Համայնքը գրանցված է պետական իշխանությունների կողմից որպես սուբյեկտ: Գործում են Սիմֆերոպոլի, Թեոդոսիայի, Յալթայի, Սևաստոպոլի, Եվպատորիայի կիրակնօրյա հայկական դպրոցները, ստեղծված են մշակութային կենտրոններ: Ղրիմի կառավարությունը հաստատել է հայերի վերաբնակեցման համալիր ծրագիր, որի համաձայն մինչև 2000 թ. Ղրիմ պետք է վերադարձվեն 20 հազար հայ: Այդ ծրագրի իրականացման համար պետական միջոցներից կտրամադրվի 24 մլն. ռուբլի: Բացի այդ, այսօր արդեն միջոցներ են հատկացվում մշակույթի զարգացման, հուշարձանների վերականգնման համար: Պարոն Դանիելյանը անձամբ ՀՀ կառավարությանն առաջարկել է Ղրիմի կառավարության հետ կնքել միջպետական պայմանագիր, որը կներառի հոգևոր, մշակութային, կրթական բնագավառների համար կադրերի պատրաստում և Երևանի ու Սիմֆերոպոլի միջև կառավարական մակարդակով պարբերական չվերթի ապահովում Հայաստան-Ղրիմ, կապն ամրապնդելու համար: Այս անհրաժեշտությունը բացատրվում է այն հանգամանքով, որ Ղրիմը ի տարբերություն նախկին ԽՍՀՄ շատ հանրապետությունների, դրական է վերաբերվում հայերին վերադարձնելու, նրանց մշակութային ազատությունները տալու հարցին, այնտեղ կարող են բնակեցվել թեժ կետերից՝ Տաջիկստանից, Աբխազիայից, Ադրբեջանից բռնագաղթված հայեր:

ՆՏ

Երևան

Ցուցահանդես-վաճառք հօգուտ Հայաստանի որբ երեխաների

Հունիսի 29-ին Հայաստանի ժուռնալիստի տանը բացվեց ցուցահանդես-վաճառք նվիրված հայ և իրանցի մայրերի բարեկամությանը: Վաճառքի էին հանված Հայաստանի և Իրանի կանանց ձեռքի աշխատանքները: Ցուցահանդեսը կազմակերպել էին Զինվորների մայրերի կոմիտեն և Իրանի կանանց կոմիտեի ներկայացուցիչները: Ներկա էր Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության գործերի ժամանակավոր հավատարմատարի կինը՝ տիկին Սոբհանին, որին տրվել էր ցուցահանդեսի բացման պատվավոր իրավունքը:

Իր ելույթում տիկին Սոբհանին երկու հարևան երկրների միջև բարեկամության և հետագա համագործակցության շարունակման հույս հայտնեց: Հայաստանի Զինվորների մայրերի կոմիտեի նախագահ Գրետա Միրզոյանը հայտնեց, որ ցուցահանդես-վաճառքից ստացված ողջ գումարը փոխանցվելու է Հայաստանի որբ երեխաներին: Անցյալ տարվա դեկտեմբերի ամսին Իրանում ևս համանման ցուցահանդես-վաճառք է կայացել, որի հասույթը տրվել է Իրանի որբ երեխաներին:

ՆՏ

Կարծիք

Խնայողության հարցում մանրուքներ չկան

Էներգետիկ ճգնաժամը մեզ համար արդեն սովորական է դարձել: Պատճառներից մեկն էլ օրեցօր գլխապտույտ արագությամբ աճող վառելիքի և էներգետիկ սարքավորումների գներն են: Հետևաբար, հնարավոր ամեն ինչ պետք է անել, որպեսզի առավելագույն արդյունավետությամբ օգտագործենք արտադրված էներգիայի յուրաքանչյուր միավոր: Բայց ինչպե՞ս է արդյոք հաջողվում իրականացնել այն գործնական կյանքում: Բերենք միայն մեկ օրինակ: Երևանի մետրոյի «Զորավար Անդրանիկ» և «Սասունցի Դավիթ» կայարանների միջև ընկած ճանապարհի պզալի մասը գնացքն անցնում է թունելից դուրս, որի ընթացքում գնացքի լուսավորության լամպերն ամբողջությամբ վառ են: Եթե հնարավորություն ստեղծվի և այդ ընթացքում անջատվեն գնացքի լուսավորության լամպերը, ապա համոզված կարելի է ասել, որ վերջին հաշվով կունենանք էլեկտրաէներգիայի խնայողություն: Ճիշտ է, այս դեպքում անհրաժեշտ կլինի հաղթահարել որոշ դժվարություններ, սակայն արդյունքները երկար սպասեցնել չեն տա: Մետրոյի գնացքներն օրական այդ ճանապարհը քանի անգամ են անցնում: Իսկ եթե այս թիվը հաշվենք ամսվա կամ տարվա համար, ապա խնայողությունն ավելի ակնառու կլինի: Այնպես, որ խնայողության հարցում մանրուքներ լինել չեն կարող:

ՍՏԵՓԱՆ ՊԱՊՈՒԿՅԱՆ
էներգետիկայի հայկական գիտահետազոտական ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող

Հրավիրում ենք տուրիստական ճանապարհորդության

1. Միլան-Հռոմանան (ավտոբուս)
2. Թուրքիա-Սիրիա (ավտոբուս)
3. Լեհաստան
4. Չինաստան

Նաև անհատական ճանապարհորդություն ցանկացած եվրոպական երկիր և ԱՄՆ:

Հասցեն. «Երևան» հյուրանոց, 2-րդ մասնաշենք, 211 սենյակ.

հեռ. 56.05.01

Սփյուռք

Մրցույթի դափնեկիրները

Լոսանջելեսյան երաժշտական կյանքում ավանդական երևույթ են Հայկական հարակից արվեստների միության (Armenian Allied Arts Association) կողմից կազմակերպվող երիտասարդ կատարողների ամենամյա մրցույթները: Արդեն 50 տարեկան սույն միության այս տարվա մրցույթին առաջին անգամ մասնակցեցին նաև ՀԲԸՄ «Նաիրի» գեղագիտական դաստիարակության կենտրոնի դաշնամուրային բաժնի սաները: Մանկապատանեկան և պատանեկան բաժիններում ներկայացված 7 սովորողներից վեցն արժանացան դափնեկրի կոչման: Ժյուրին, որի կազմում բացառապես ամերիկացի ճանաչված մասնագետներ էին, բարձր գնահատեց հայ պատանի-պատանուհիների երաժշտական, արհեստավարժ պատրաստվածությունը:

Հունիսի 13-ին, ՀԲԸՄ Փասադենայի Ալեք Մանուկյան կենտրոնի մեծ համերգասրահում կայացավ «Նաիրի» կրթօջախի ընթացիկ ուսումնաշրջանի հաշվետու համերգը: Հայտնենք, որ հայ փոքրիկների գեղագիտական դաստիարակության այս կենտրոնի տնօրենն է մեզանում հայտնի երաժշտական գործիչ Սեդրակ Տեր-Ղազարյանը:

Վարժարանի հոբելյանը

Պոլսո Տատյան (Պալըգլըու) սանուց միության հարկի տակ մայիսի 27-ին տեղի ունեցած հանդիսությամբ բացվեց վարժարանի 150-ամյակին նվիրված տոնակատարությունների շարքը, որը ներառեց ընկերային և գեղարվեստական ելույթներ, թատերախմբերի բեմադրություններ և այլն: Վարժարանի տնօրինուհի տիկին Օվսաննա Պալըմյանի ելույթից հետո խոսք առած Ռոբերտ Հաստեճյանը դրվատեց Տատյան վարժարանը «որպես լավագույններեն մին»:

Հայ լեռնագնացը Հիմալայի գագաթին

Վերջ տալով 40 տարիների անհաջող փորձերին և դրանցից ծնունդ առած հիասթափությանը, 11 լեռնագնացներից բաղկացած արգենտինյան մի խումբ առաջին անգամ կարողացավ հաղթահարել Հիմալայների 8000 մետրից բարձր 14 գագաթներից մեկը Տիբեթում: 44 տ. լեռնագնաց, հիմալայյան բազմաթիվ արշավախմբերի մասնակցած Հեկտոր Քուինիասի գլխավորությամբ խումբը նախաձեռնեց և այս տարվա մայիսի 22-ին նվաճեց 8012 մ բարձրությամբ Քսիխա-Փանգմայի գագաթը հյուսիսային կողմից: Արշավախմբի անդամների կազմում հպարտությամբ կարդացինք մեր հայրենակից Ալեքսիս Նազգաշյանի անունը: Ասենք, որ վերջինս երկար տարիներ ղեկավարել է «Արարատ» սկաուտական խումբը և ունի լեռնագնացության երկարամյա փորձառություն:

Նոր գրադարանի բացում

Հունիսի 7-ին տեղի ունեցավ Փարիզի Առաջնորդարանում հաստատված «Գևորգ Երևանյան» գրադարան-ընթերցարանի բացումը՝ ձեռամբ Գյուտ արք. Նազգաշյանի: Վերջինս գովելով նվիրատուի՝ Լիբանանի խորհրդարանի նախկին երեսփոխան Արա Երևանյանի ազգանվիրական ձեռնարկը, մաղթեց, որ այն «ժամադրավայրը ըլլայ ընթերցասերներու, տարածե Հայ գիրը»: Ամենայն հայոց կաթողիկոսը, ամ ի գնահատություն ծանոթ ազգայինի զանազան նվիրատվությունների, Արա Երևանյանին պարգևատրել է հատուկ կոնդակով և Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Ա կարգի շքանշանով:

Վարդան Մամիկոնյանը Իսի լե Մուլինոյում

Հունիսի 1-ին այստեղ «Հույս Հայաստանի համար» ընկերակցության կազմակերպությամբ ու Իսիի քաղաքապետ Անդրե Սանտինիի հովանավորությամբ կայացավ Վարդան Մամիկոնյանի դաշնամուրային համերգը: Այն գեղագիտական վայելքի հազվադեպ պահեր պարգևեց շուրջ 500 երաժշտասերների, որոնք եկած էին Փարիզի տարբեր արվարձաններից: Այս կապակցությամբ «Յառաջ» օրաթերթը գրում է. «Ան մեծ ճամբաներու ուղևոր արվեստագետ է այլևս, որուն անունը պատկառանք կազդե արդեն դասականին հանրին տարված ամեն երաժշտասերի»: ■

digitised by A.R.A.R.@

Մեկնաբանություն

Ռազմաճակատն ու նավթի արտահանումը

Վերջին օրերին Ղարաբաղի ռազմական գործողությունները, որոնց արդյունքում ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումներին հաջողվեց ազատագրել Մարտակերտ շրջկենտրոնը, լայն արձագանք գտան միջազգային մամուլում եւ ընդհանրապես լայնորեն լուսաբանվեցին զանգվածային լրատվության միջոցների կողմից: Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարությունն խսկույն հայտարարեց, թե իբր հայկական ուժերը Մարտակերտը գրավելուց հետո ոչ միայն ներխուժել են Շահումյանի շրջանի տարածք, այլեւ փակել են Աղդամ-Մարտակերտ ճանապարհը եւ Հայաստանից մարտական տեխնիկայի համալրում ստանալուց հետո առաջ շարժվել Աղդամից արեւելք գտնվող Աղջաբեդիի շրջանի ուղղությամբ՝ նախօրոք գրավելով Աղդամի մերձակա բոլոր գյուղերը: Ադրբեջանական քարոզչական մեքենան շտապեց հայտարարել նաեւ (ընդ որում արդեն «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալության միջոցով), թե իբր հայկական ուժերը նոր ճակատ են բացել այս անգամ Գետաբեկի ուղղությամբ՝ նպատակ ունենալով լայնացնել Հայաստանը Ղարաբաղին միացնող միջանցքը: Այս առթիվ Հայաստանի պաշտպանության նախարարության լրատվական ծառայության ղեկավար Արմեն Դոլյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե ադրբեջանական քարոզչական մեքենան նման տեղեկություններ է տարածում, լուս երեւույթին հիմք ունենալով հունիսի 28-ին Կրասնոսելսկի շրջանում կատարված դեպքերը: Ինչպես հայտնի է, այդ օրը վաղ առավոտյան ադրբեջանական կազմավորումները լայնածավալ գրոհ ձեռնարկեցին շրջանի Ջիլ գյուղի պաշտպանական դիրքերի ուղղությամբ եւ գրավեցին բարձունքներից մեկը, սակայն ընդամենը մի քանի ժամ անց հայկական ուժերին հաջողվեց ոչ միայն ետ գրավել բարձունքը, այլեւ թշնամուն պատճառել կենդանի ուժի մեծ կորուստներ (մարտերի ընթացքում հայկական կողմից զոհվեց մեկ զինվոր, իսկ ադրբեջանցիները տվեցին 38 սպանված եւ մոտ 60 վիրավոր):

Վերջին օրերին ռազմական գործողություններին անդրադարձավ նաեւ Ռուսաստանը՝ այդ երկրի արտգործնախարարության բարձրաստիճան պաշտոնյաներից մեկը, որը զբաղվում է ղարաբաղյան խնդրի կարգավորման հարցերով, հայտարարեց, թե Ղարաբաղի հայերը քաղաքական անհեռատեսություն են դրսեւորում՝ օգտագործելով Ադրբեջանի ժամանակավոր դժվարությունները: Մինչդեռ իրականությունն այն է, որ ԼՂՀ պաշտպանության բանակի կազմավորումները պարզապես ստիպված էին դիմել պատասխան գործողությունների այն բանից հետո, երբ ամենայն հավանականությամբ զուտ սեփական քաղաքական շահերից ելնելով Ադրբեջանի ընդդիմադիր ուժերը փորձում էին ռազմական հաջողությունների հասնել Ղարաբաղի ռազմաճակատներում:

Անշուշտ, ռազմական գործողությունների նոր ուժգնացումն ու Ադրբեջանի ներքաղաքական անկայուն իրավիճակն անմիջականորեն անդրադառնում են նաեւ Ադրբեջանի այսպես կոչված տնտեսական կայունության եւ հուսալիության վրա, ուստի պատահական չէ, որ արեւմտյան (բրիտանական, ամերիկյան եւ թուրքական) նավթային ընկերությունները, որոնք խիստ շահագրգռված էին ադրբեջանական նավթի շահագործման խնդիրներում, իրենց մտահոգությունն են արտահայտում Ադրբեջանի ներքին անկայուն իրադրության վերաբերյալ: Բանն այն է, որ եթե նախագահ Էլչիբեյի բացահայտ արեւմտամետ (հմա՝ թուրքամետ) քաղաքականությունն Արեւմուտքի համար Ադրբեջանի բնական հարստություններից օգտվելու մեծ հնարավորություններ էր ստեղծում, ապա իշխանության փոփոխումով եւ Հեյդար Ալիեւի ու Սուրաթ Հուսեյնովի իշխանության գլուխ գալով կտրուկ կերպով ավելանում են այս ասպարեզում Ռուսաստանի հնարավորությունները, ինչն իր հերթին ենթադրում է, թե Ռուսաստանն ամեն կերպ կնպաստի Ադրբեջանի նոր իշխանությունների ամրապնդմանը, եթե նույնիսկ դրա համար անհրաժեշտ լինի ռազմական աջակցություն ցուցաբերել Ադրբեջանին:

Թուրքիան նույնպես խիստ մտահոգ է այն պատճառով, որ Ադրբեջանի խորհրդարանը չեղյալ է հայտարարել ադրբեջանական նավթի հանույթի եւ օգտագործման կոնսորցիում ստեղծելու համաձայնագիրը, եւ այն կարծիքին է, թե Ադրբեջանի ներկա իրադարձությունների թիկունքում կանգնած է Ռուսաստանը, որը նույնպես շահագրգռված է ադրբեջանական նավթի շահագործմամբ: Այլ կերպ ասած, Ռուսաստանը հույս ունի, թե Ադրբեջանի ներքաղաքական անկայուն իրադրությունը Արեւմուտքին կստիպի «ձեռ քաշել» ադրբեջանական նավթից՝ դրանով իսկ ավելացնելով սեփական հնարավորությունները այդ հարցում: Եւ թեեւ ադրբեջանական քարոզչական մեքենան այսօր փորձում է միջազգային հանրությանն ապացուցել, թե իբր արեւմտյան նավթային ընկերությունների հեռացումն Ադրբեջանից պայմանավորված է սոսկ հայկական ագրեսիայով (դրանով իսկ փորձելով Արեւմուտքին տրամադրել Հայաստանի եւ Լեռնային Ղարաբաղի դեմ, քանզի հայտնի ճշմարտություն է՝ քաղաքականության շարժիչ ուժը տնտեսությունն է), այնուամենայնիվ միանգամայն ակնհայտ է, որ այստեղ խոսքը ոչ թե ռազմական գործողությունների, այլ Ադրբեջանում իշխանության փոփոխության եւ դրա հետ կապված արտաքին տնտեսական հարաբերություններում կողմնորոշման փոփոխության մասին է: Այս առթիվ Հայաստանի նախագահի խորհրդական Նիկոլ Շահգալդյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե արեւմտյան նավթային ընկերությունների եւ Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության միջեւ ստորագրվել են ոչ թե վերջնական պայմանագրեր, այլ ընդամենը առաջիկա համագործակցության վերաբերյալ փաստաթղթեր, որոնք վերաբերում են հիմնականում ցամաքից նավթի արտահանմանն ու վերամշակմանը, մինչդեռ Ադրբեջանի նավթարդյունահանման մոտ 80 տոկոսն իրականացվում է ծովից: Ինչ վերաբերում է արեւմտյան ընկերությունների հետ կնքված կամ կնքվելիք պայմանագրերին, ապա նախագահի խորհրդականի կարծիքով, քանի որ Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերության պատասխանատուները հիմնականում ԱԺՃ-ի անդամներ կամ համակիրներ են, իսկ ներկա ներքաղաքական իրադրությունը ենթադրում է լուրջ կադրային փոփոխություններ, ապա դրանով իսկ արտասահմանյան նավթային ընկերությունների եւ Ադրբեջանի միջեւ երկարաժամկետ պայմանագրերի ստորագրման հնարավորությունը հասցվում է նվազագույնի:

Մի խոսքով, այս ամենը ենթադրել է տալիս, թե ղարաբաղյան պատերազմում ամեն ինչ չէ, որ որոշվում է զուտ ռազմական գործողություններով, եւ Ղարաբաղի ռազմաճակատների իրավիճակը հաճախ պայմանավորված է ավելի «լայնընդգրկուն» ծրագրերով, որոնք այսպես թե այնպես անդրադառնում են ռազմաճակատի վրա՝ արտահայտվելով ռազմական բացահայտ աջակցությամբ կամ քաղաքական ճնշումների ձեւով: Բոլոր դեպքերում ակնհայտ է, որ եթե իսկապես Ադրբեջանի նոր իշխանությունները վերջնականապես վճռեն նավթի արտահանման խնդրում նախապատվությունը տալ Ռուսաստանին, փոխարենը պահանջելու են օժանդակություն ղարաբաղյան հակամարտության խնդրում: Այս է ապացուցում նաեւ այն հանգամանքը, որ արդեն այսօր առաջվա գնդապետ (արդեն վարչապետ) Սուրաթ Հուսեյնովն օգնական ուժեր է ուղարկում Ղարաբաղ, եւ սա այն դեպքում, երբ որոշ տվյալներով Ռուսաստանը նրան է հանձնել մեծ քանակությամբ մարտական տեխնիկա եւ զինամթերք՝ վստահ լինելով, որ դրանք օգտագործվելու են Ղարաբաղի դեմ եւ ամրապնդելու են Ադրբեջանի նոր, ռուսամետ իշխանությունների դիրքերը:

ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

«ԱՐԱՄ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ-90» ՓԱՌԱՏՈՆԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՎՈՒՄ Է

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահ
Արամ Խաչատրյան-90 փառատոն

Կամերային երաժշտության համերգ

Հովանավոր

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Այդ օրը ելույթ կունենա Երեւանի հարվածային նվագարանների համույթը: Վերջերս ձեւավորված եւ եռանդուն գործունեություն ծավալած այդ կոլեկտիվի կազմում են երիտասարդ երաժիշտներ Լեւոն Խոջա-Էյնաթյանը, Արսեն Տեր-Տաճատյանը, Գրիգոր Անտոնյանը, Վարդան Բաբայանը, Ստանիսլավ Բախչիյանը եւ Արտաշես Սինանյանը:

Համերգի ծրագրում տեղ են գտել Արամ Խաչատրյանի «Հույն ստրուկի պարը» («Սպարտակ» բալետից), Ալան Հովհաննեսի՝ հակադիր կերպարներ պարունակող «Հոկտեմբերյան սարեր» հնգամաս սյուիտը, Լորիս Ճգնավորյանի «Տրամադրություններ» խառնամաս շարքը՝ հոբոյի եւ հարվածային նվագարանների համար (մենակատար՝ Լեւոն Օհանյան): Երկրորդ բաժնում կհնչի Լորիս Ճգնավորյանի թիվ 1 սիմֆոնիան՝ չորս մասերի անվանումներ հաջորդականությամբ («Դանդաղ, խորհրդավոր», «Բարբարոսական աղեգրո», «Սգո քայլերգ», «Ողբ»): Սիմֆոնիան գրված է շեփորի եւ հարվածայինների համույթի համար (մենակատար՝ Յուրի Բալյան):

Համերգի դիրիժորն է Լորիս Ճգնավորյանը:

Սկիզբը ժ. 17.30-ին
«Արամ Խաչատրյան-90» փառատոնի տեղեկատվական կենտրոն

ՀՅՆ 01.07

Կամերային երաժշտության համերգ

Երեւանի Հարվածային նվագարանի համույթ

Դիրիժոր

Լորիս Ճգնավորյան

Տոմսերը վաճառվում են «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տոմսարկղերում, 11.00-18.00

ՀԲԸ Միութեան Մելգոնեան կրթ. հաստատութիւն Կիպրոս-Նիկոսիա

Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան Կիպրոսի Մելգոնեան կրթական հաստատութեան տնօրէնութիւնն այսու տեղեկացնում է, թէ 1993-1994 կրթաշրջանին նոր սան-սանուհիների դիմումագրեր է ընդունում նաեւ Հայաստանից, ինչպէս սփիւռքի տարածից:

Այն ծնողները կամ խնամակալները, ովքեր ցանկանում են իրենց զաւակները կամ խնամեալները եվրոպական ժամանակակից բարձր մակարդակի կրթութիւն ստանան եւ հայեցի, տոհմիկ բարքերով դաստիարակուեն, պէտք է դիմումագրեր ներկայացնեն հաստատութիւն, որտեղ քննարկման դրուելուց յետոյ համապատասխան որոշման մասին գրաւոր կը տեղեկացուի դիմողին:

Մելգոնեան կրթ. հաստատութիւնը երկսեռ, գիշերօթիկ, միջնակարգ եւ բերի բարձրագոյն 67-ամյա հայկական դպրոց է: Ունի 7 դասարան՝ առաջինից մինչեւ եօթերորդ: Առաջին դասարան ընդունում են 11-12 տարեկան հայ աշակերտները, պայմանաւ, որ հայերէնի կողքին համապատասխան չափով իմանան նաեւ անգլերէն: Նոր աշակերտներ ընդունում են նաեւ մինչեւ 4-րդ դասարան: Բացի հայագիտական նիւթերից (արեւմտահայ աշխարհաբար, գրաբար, մատենագիտութիւն, հայ ժողովրդի պատմութիւն եւ կրօնք), մնացեալ բոլոր առարկաները դասաւանդւում են անգլերէն: 6-րդ եւ 7-րդ դասարաններում, ուսումնական պարտադիր դասանիւթերից բացի, մնացեալ առարկաներն ընտրում են աշակերտների կողմից՝ ա) ճշգրիտ գիտութիւններ, բ) առեւտրատնտեսական բաժին գ) ընկերային գիտութիւններ, լեզու եւ գրականութիւն:

Աշակերտները հնարաւորութիւն ունեն հաստատութեան ներսում դպրոցական աւարտական քննութիւններից բացի պատրաստուելու եւ մասնակցելու անգլիական եւ ամերիկեան մի շարք պետական քննութիւնների՝ GCE (սովորական եւ առաջացեալ մակարդակներով), LCC, TOEFL, SAT, PITMAN'S:

Առաջիկայ տարեշրջանի դասաւանդութիւններն սկսւում են 1993 թ. սեպտեմբերի 15-ին եւ աւարտւում 1994 թ. հունիսի սկիզբը: Աշակերտները դպրոց պէտք է ներկայանան սեպտեմբերի 11-ին: Ուսումնական տարին 3 եռամսեակ է, որոնցից իւրաքանչիւրի աւարտին վիճակացոյց է ուղարկւում աշակերտների ծնողին կամ խնամակալին: Դասաւանդութիւնները տեղի են ունենում երկուշաբթիից մինչեւ ուրբաթ օրը ներառեալ, դասաւանդման ժամը 7.45-ից մինչեւ 13.30: Իւրաքանչիւր դասաժամ 40 րոպէ է, օրական 8 դասաժամ, ընդմիջուած 2 զբօսանքով:

Հաստատութեան գիշերօթիկ կեանքը հարուստ է արտադասարանային գործունէութեամբ՝ երգ, պար, մարզանք (ֆուտբոլ, բասկետբոլ, թեթեւ ատլետիկա), գրական եւ այլ խմբակներ:

Հաստատութիւնում կրթութիւնը, կեցութիւնն ու սնունդը վճարովի է: Հայաստանից աշակերտների տարեկան ուսման, սննդի եւ կեցութեան վարձն է 2500 ամերիկեան դոլար, գումարած՝ 150 դոլար գրենական պիտոյքի եւ դասագրքերի համար: 1 տարուայ երթուդարձի տոմսը նոյնպէս նախատեսուած է:

Այլ մանրամասնութիւնների համար դիմել տնօրէնութեան, հետեւեալ հասցէով՝
Melkonian Educational Institute
P.O. Box 1907, Nicosia, CYPRUS հեռ. 375.2.422195 կամ 375.2.422204
ֆաքս 375.2.493155

Երեւանում դիմումագրի ձեւ ստանալու համար կարելի է դիմել «Ազգ» թերթի տնօրէնութիւն:

Մ.Կ.Հ.
Տնօրէնութիւն

Լուրերի հոսք

Խորվաթիան եւ Ռուսաստանը դեմ են ուժային տարբերակին

Ռուսաստանը եւ Խորվաթիան դեմ են հակամարտության լուծման ուժային տարբերակներին: Այդ մասին լրագրողների հետ հունիսի 28-ին կայացած հանդիպման ժամանակ հայտարարեցին Ռուսաստանի եւ Խորվաթիայի արտգործնախարարներ Անդրեյ Կոզիրեւը եւ Մաթե Գրանիչը: Խորվաթիայի նախարարի խոսքերով, պաշտոնական Զագրեբն աջակցում է ճգնաժամի լուծման 7 սկզբունքներին, որոնք օրերս հրապարակել էր Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը: Նա նշեց, որ այդ հարցը լուծելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել բոլոր հակամարտ կողմերի իրավահավասարության սկզբունքը: Իր հերթին Անդրեյ Կոզիրեւը գտնում է, որ միջազգային հանրությունը պետք է պաշտպանի արդարության սկզբունքները, սակայն «ոչ բռնության ճանապարհով»: Նա նշեց, որ մուսուլմանների մի մասը հույս է դնում միջազգային հանրության ռազմական միջամտության վրա, սակայն այդ հույսերը զուր են: Ա. Կոզիրեւի կարծիքով, նման դիրքորոշումը խոչընդոտում է իրական պայմանավորվածությունների ձեռք բերմանը եւ միջազգային հանրությունը ստիպված կլինի քաղաքական ճնշում գործադրել՝ մուսուլմանների, խորվաթների եւ սերբերի իրավունքները երաշխավորելու համար: ԻՖ

Վարշավան մոտիկ է

Բելառուսի խորհրդարանում ելույթ ունենալով, Լեհաստանի նախագահ Լեխ Վալենսան ասաց. «Մենք՝ Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի բնակիչներս, չենք ուզում աշխարհամասի նոր բաժանում, մենք ուզում ենք միասնական, անվտանգ, կայուն, Եվրոպա: Ժողովրդավարությունը, ազատ շուկան, ինքնակառավարումը եւ սեփականատիրումը մեզ մոտեցնում են միասնական Եվրոպային: Ես վստահ եմ, որ Լեհաստանն ու Բելառուսը կարող են արդյունավետ դեր խաղալ այդ գործընթացում»: Մինսկում մամուլի ասուլիսում Լ. Վալենսան նշեց. «Լեհաստանը Բելառուսից տարածքային որեւէ պահանջ չունի: Թե Լեհաստանը եւ թե Բելառուսն այժմ ապրում են «պատմության բեկումնային փուլ»: Հենց այժմ եզակի հնարավորություն է ստեղծվել աշխատելու հանուն ապագայի, հաստատելու ժողովուրդների բնականոն հարաբերություններ: Աշխարհում սահմաններն ավելի ու ավելի թափանցիկ են դառնում: Բայց Մինսկից Վարշավան միշտ ավելի մոտիկ է եղել, քան Վաշինգտոնը: Ուստի եւ մենք, որպես լավ հարեւաններ, պետք է ապրենք հաշտ ու համերաշխ»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ԳԿՀՊ-ն ուզում է տուգանել դատախազներին

Մոսկվայի Չերյոմուշկի շրջանի դատարանում երեքշաբթի օրը վերսկսվեց դատաքննությունը ԽՍՀՄ նախկին վարչապետ Վալենտին Պավլովի եւ ԽՍՀՄ նախագահին առընթեր պաշտպանության կոմիտեի նախկին փոխնախագահ Օլեգ Բակլանովի պատվի եւ արժանապատվության պաշտպանության առնչությամբ Ռուսաստանի գլխավոր դատախազ Վալենտին Ստեպանկովին, նրա տեղակալ Եվգենի Լիսովին, «Օգոնյոկ» հրատարակչությանը, «Ռուսիայի ռադիո» ռադիոընկերությանը ներկայացված քաղաքացիական հայցի առթիվ:

Հայցվորները գտնում են, որ 1991 թ. օգոստոսյան իրադարձություններին նվիրված «Կրեմլյան դավադրություն. քննության վարկածը» հայտնի գրքում Վ. Ստեպանկովը եւ Ե. Լիսովը աղավաղել են փաստերը եւ հայցվորներին բարոյական վնաս պատճառել: Վ. Պավլովը նաեւ դատարանին խնդրում է պատասխանողներից գանձել 7 մլն 200 հազար ռուբլի եւ 120 հազար ամերիկյան դոլար, իսկ Օ. Բակլանովն իր հերթին խնդրում է 6 մլն 800 հազար ռուբլի եւ 105 հազար ամերիկյան դոլար: Գործը պատասխանողներից մեկի բնակության կամ աշխատանքի վայրի ուրիշ շրջանային դատարան հանձնելու վերաբերյալ «Օգոնյոկ» հրատարակչության եւ «Ռուսիայի ռադիոյի» գլխավոր դատախազության ներկայացուցչի միջնորդությունների կապակցությամբ Չերյոմուշկի շրջանի դատարանը քաղաքացիական հայցի քննությունը հետաձգեց մինչեւ հուլիսի 13-ը:

Նախագահողը նաեւ որոշեց գլխավոր դատախազ Վ. Ստեպանկովին եւ նրա տեղակալ Ե. Լիսովին պարտավորեցնել դատարանին տեղեկանքներ ներկայացնել եկամուտների եւ վարկային հաշիվների մասին:

ԻՖ

digitised by A.R.A.R.@

ՎԱԼԵՐԻ ՄԻՐԶՈՅԱՆ

ՕՏԱՐԱՄՈԼՈՒԹՅՈՒՆ

Հայոց օտարամոլության մասին մեր մեծերը շատ են ասել: Ասել են ցավով եւ այն հույսով, որ իրենց ասածը դույզն-ինչ օգնելու է մեզ ազատվելու այդ ախտից: Երեւի օգնել է, եթե հայ ենք մնացել:

Այժմ սակայն, ամերիկյան ֆիլմերը հեղեղել են էկրանները, ամերիկյան խոսնակները մեզ ապրել են սովորեցնում, անգլերենն սկսում է դառնալ նույնքան պարտադիր, որքան առաջ ռուսերեն իմանալը:

Լեզուներ իմանալը հրաշալի բան է: Շատ շատերն են ասել՝ ինչքան լեզու գիտես՝ այնքան մարդ ես: Այսինքն՝ այդքան մարդու, այդքան ազգության հետ կարող ես շփվել, ազատորեն հաղորդակցվել, մշակույթից օգտվել:

Բայց մի՞թե իմաստուն խոսքն ասողները ենթադրել են, թե բազմալեզվության իրենց հորդորը ենթադրում է մայրենին չիմանալ: Մի՞թե, իսկապես, այլոց լեզու իմանալն արդարացնում-փոխհատուցում է սեփական լեզուն չիմանալը, կամ այն կենցաղային հաղորդակցման ոլորտով սահմանափակելը (ինչը լեզվի անխուսափելի մահն է):

Սխա՞լ հարցադրում է, մտածածի՞ն:

Բայց արդյոք դա սոսկ սխա՞լ է: Եվ եթե սխալ է, ապա նույն սխալը չե՞նք կրկնում: Ընդամենը՝ շատ ավելի կրքով եւ խանդավառ, քան նախկինում, երբ առաջին ռուսական դպրոցներն էինք բացում հայ երեխաների համար:

Իսկ գուցե գործին օգնի՞ այն գիտակցումը, որ դա ոչ անցյալում, ոչ էլ ներկայում սխալ չէ բնավ, այլ մեր մեջ դարավոր ստրկությունից ժառանգություն մնացած օտարամոլություն:

Ինչ ասենք կարելի է լսել «լուսավորյալ» օտարախոսի շուրթերից՝ էլ «մարդու իրավունքների» վկայակոչում (թե իմ երեխան է՝ տալիս եմ ռուսական դպրոց), էլ միջազգային փաստաթղթերից մեջբերումներ (առանց բացառության՝ բյուր մեկնաբանությամբ), էլ օտար մշակույթի եւ լեզվի փառաբանում (բայց մի՞թե, ասենք, ռուսական հզոր մշակույթը եւ ռուսաց գեղեցիկ լեզուն կարիք ունեն այլազգիների որեւէ պաշտպանության), էլ սեփական լեզվի իբրեւ սահմանափակ գործածության անխուսափելիություն («ո՞ւ հայերենով հեռու չես գնա»):

Իսկ պատճառների պատճառը, հիմքերի հիմքը մեր մեջ դարերով կուտակված եւ մեզանից յուրաքանչյուրի մեջ բարդույթ դարձած օտարամոլությունն է: Վերջիվերջո, ինչո՞ւ իրերն իրենց անուններով չկոչենք, ինչո՞ւ չասենք դառը ճշմարտությունն ինքներս մեր մասին, ինչքան էլ որ մեր ականջը սովոր է գովասանքի: Մանավանդ՝ նոր բան չենք ասում, այլ հիշում ենք մեր ազգի մեծերի ճշմարիտ խոսքը, սրտի ցավով արված նախազգուշացումը, որ ամեն անգամ, ամեն նոր սերունդ զարմանալի անհոգությամբ անտեսում է: Դեռ ավելին, սեփական մեղքը չտեսնելով, սովորություն ենք դարձրել միայն ու միայն օտարներին մեղադրել մեր իսկ օտարամոլության, դրա կործանարար դրսեւորումների ու հետեւանքների համար (թեեւ, իհարկե, գլխի ենք ընկնում՝ մեծ ուշացումով, մեզ բնորոշ «հետին խելքով»):

Բայց մի՞թե չի նախազգուշացնում Րաֆֆին «Խենթի» շուրթերով. «Հայը ինքն է փորել իր ազգային շինվածքի հիմքը, եւ ինքն իր ձեռքով է կործանել իր սուրբ եւ նվիրական հաստատությունները... Ինչո՞ւ ենք մեղադրում օտարներին»:

Օտարները մեղավոր չեն մեր օտարամոլության մեջ: Այնպես որ (ինչ արած, հարկ է լինում կրկնելու) հայերի օտարամոլության դեմ խոսել՝ բոլորովին չի նշանակում օտարների դեմ խոսել:

Խոսել հայոց օտարամոլությունից՝ չի նշանակում նաեւ վարկաբեկել սեփական ազգը: Ընդհակառակը: Իսկ միայն գովասանության հակված «սուտ ազգասերների» հնարավոր կշտամբանքին ի պատասխան հիշենք Միքայել Նալբանդյանի հստակ բացատրությունը սեփական ազգային արատները բացահայտելու անհրաժեշտության մասին. «Հայերի միջից շատ մարդիկ անդադար կամենում են, որ թագավորեն սուտը եւ քծնությունը, բայց ամենայն բանիմաց եւ ճշմարտասեր հայի վերա պարտականություն կա պատժել եւ պատուհասել բերանով եւ գրչով ազգի պակասությունքը, հրապարակել նորանց այնքան, մինչեւ որ ազգը տեսանելով յուր վերայի կեղտը զզվի, զարթի եւ խնամ տանե լվանալու եւ մաքրելու յուր անձը» («Հիշատակարան»):

Իհարկե, տհաճ զբաղմունք է: Որքա՞ն ավելի շահեկան կլիներ մերժել օտարամոլության երեւույթը հայոց մեջ, կամ մեղմացնել դրա վտանգը զանազան հորդորներով («բոլոր ազգերին էլ հատուկ է օտարամոլությունը», «փոքր ազգը դիտի հարմարվի» եւ այլն): Իսկ հայաստանաբնակ հայերի օտարախոսությունը որքան ավելի ծանոթ է բացատրել հայոց բնածին տաղանդներով, լեզվական բացառիկ ունակություններով...

Բայց շարունակենք մեր տհաճ զբաղմունքը եւ, տոգորվելով Մկրտիչ Պեշիկթաշլյանի համարձակությամբ, իրերն իսկապես կոչենք իրենց անուններով. «Ազգասիրաց կը սիրե օտարին խարբերա փետուրներով զարդարվիլ ու անով դառնալ օտարներուն առջին. որոմնելին չի գիտեր, որ վերջապես անոնք կը փետտվին, ու ինքը կը մնա մերկ ու խայտառակ» («Խոսեցյալ ի կաճառս ընկերության համազգյաց»):

Այո, սիրում ենք, շա՜տ ենք սիրում պարծենալ օտարի փետուրներով: Մոռացե՞լ ենք, թե ինչ էր մնում բոլորին, այդ թվում ռուսներին, համոզենք, որ հայը ամենալավ... ռուսն է: Այժմ էլ ահա, անգլերենն ենք սերտում ազգովին, մոլեգին, ինքնամոռաց: Ամերիկացի ենք տեսնում թե չէ (անգամ հայերեն խոսող), խելոքյն մեր փետուրներն ենք ցույց տալիս՝ անգլերեն ենք խոսում գովեստի ակնկալիքով, թե «Oh, well, your English is quite good»:

«Օտարի խարբերա փետուրները»: Ավելի լավ չես ասի: Սիրում ենք, սիրո՛ւմ ենք օտարին ծառայել, օտարի լեզուն, նրա մշակույթը, նրա տնտեսությունը զարգացնել, նրա հարստությունները բազմապատկել: Այս իմաստով բացառիկ ընդունակ ազգ ենք: Կարելի էր համեմատվել հրեաների հետ, բայց տարբերությունը մեծ է՝ հրեաները հավաքվում են իրենց հայրենիքում, մենք՝ ցրվում, հրեան օտարին իսկ ծառայելիս իր ազգի համար նպաստավոր գործ է անում, մինչդեռ հայն օտարի ամենահավատարիմ ծառան է ոչ միայն օտարության մեջ՝ հարկադրաբար, այլեւ իր սեփական հայրենիքում՝ կամովին:

Հայրենիքից դուրս օտարին ենթարկվելը, անգամ ապազգայնանալը կարելի է, իսկապես, հասկանալ: Իսկ սեփական հայրենիքո՞ւմ:

Եվ սա նոր բան չէ: Հայաստանաբնակ ադրբեջանցիների հետ նրանց դրկից հայերը ադրբեջաներեն էին խոսում:

Օտարի փետուրներն այսօր առավել քան «խարբերա» են՝ գրավիչ, հմայիչ, դյութող: Եվ ինչպես կարելի է չսիրել անգլերենը՝ Շեքսպիրի, Բայրոնի, Դիքենսի, Թեքերեյի, Բ. Շոուի, Հ. Ուելսի, Մոեմի, Ջ. Ջոյսի, Ջեկ Լոնդոնի, Մարկ Տվենի, Դրայզերի, Հեմինգուեյի, Օ՛Հենրիի, Ֆոլքների, Ֆիցջերալդի, Ափդայկի, վերջապես մեր մեծ ազգակցի՝ Վիլյամ Սարոյանի լեզուն: Ինչպես կարելի է չհիանալ Ամերիկայով՝ հեքիաթային նվաճումների այդ երկրով, բոլոր տարազներին տեղ գտնող ժողովրդավարական պետությամբ, արդեն շուրջ երկու միլիոն հայ մարդկանց հայրենիքով:

Բայց ինչո՞ւ այսպես մոլեգին, ինչո՞ւ այսպես հիվանդագին, ինչո՞ւ այսպես գլխապատառ՝ դարձյալ մոռանալով սեփական արժեքները, դարձյալ հետին պլան մղելով մայրենի լեզուն: Մի՞թե անգլերեն սովորելու համար մեզ անհրաժեշտ է անգլիալեզու համալսարան, արդեն նույնիսկ երկուսը: Ոչ պետական ուսումնական հաստատություններն ինչո՞ւ են իրենց գովազդում նշում, թե առարկաների մի մասը «դասավանդվում է անգլերեն»: Որտեղի՞ց բուսեցին զանազան եւ զարմանազան կազմակերպությունները (դրանցից մեկը, օրինակ, կոչվում է «Փոքրիկ լեզվաբան»), որոնք սիրահոժար պատրաստ են հայ երեխաներին օտար լեզու սովորեցնել... մինչեւ դպրոց հաճախելը: Ո՞ր իմաստունն է մանկապարտեզներում անգլերեն սովորեցնում (այս հարցին եւս խոստանում ենք առանձին անդրադառնալ. նշենք միայն, որ մասնագետների մեծ մասը վտանգ է տեսնում մինչեւ մայրենին օտար լեզու սովորելու մեջ):

Առավել անհանգստացնողն անգլերենի հաղթարշավն է միջնակարգ դպրոցում՝ ի հաշիվ առայժմ մյուս օտար լեզուների՝ ռուսերենի, ֆրանսերենի, գերմաներենի: Հստակ լեզվական քաղաքականության բացակայության պայմաններում դպրոցների ղեկավարությունն «անգլիացնում» է օտար լեզուն դպրոցում: Շատ վտանգավոր հեռանկար է ուրվագծվում՝ դարձյալ լինելու է աշխարհի հետ մեր հաղորդակցման մեկ միջնորդ լեզու. առաջ ռուսերենն էր, շուտով՝ անգլերենը:

Եվ թող զավեշտական չթվա հարցադրումս՝ մի՞թե հայերի հաջորդ սերունդը Տոլստոյ եւ Պուշկին, Գյոթե եւ Հայնե, Բալզակ եւ Դյումա կարդալու է... անգլերեն թարգմանությամբ... որովհետեւ չի իմանալու ոչ միայն որեւէ այլ օտար լեզու, այլեւ մոռանալու է իր մայրենին: Այդ ո՞ւմ է սա զավեշտ թվում: Մոռացա՞ք Հայաստանում ծնված ու մեծացած հայ մարդուն, որը, վերահայանալու ներքին պահանջ զգալով, ձեռքն էր վերցնում Րաֆֆու «Սամվելը»... ռուսերեն: Դա զավե՞շտ է:

Այդ դեպքում ծանոթանանք «Դպրություն» թերթում վերջերս տպագրված մի փոքրիկ ակնարկի: Խոսվում է Երեւանի թիվ 1 միջնակարգ դպրոցի 2-րդ «ա» դասարանցիների ցերեկույթի մասին՝ երեխաների պաշտպանության միջազգային օրը փոքրիկները «անցկացրել էին բեմ բարձրանալ ընդամենը երկու ամսում սովորած անգլերենով, երգել, արտասանել, այդ լեզվով նաեւ մանկական պիեսներ ներկայացնել: Եվ դա նրանց հաջողվել էր»:

Հրաշալի է: Շնորհավորում ենք եւ երեխաներին, եւ նրանց բարեխիղճ ուսուցիչներին: Բայց կարդանք շարունակությունը. «Ծափողջույններին ներքո փոքրիկները բարձրացին բեմ, ներքուստ հպարտ ու խանդավառված, որ կարողանում են խոսել անգլերեն, որ երգում ու խաղում են, հաղորդակցվում են օտար լեզվով՝ շնորհիվ շնորհաշատ ուսուցչուհիներ Լուիզա Գաբրիելյանի եւ Գայանե Օհանյանի»: Երեւի դարձյալ շնորհավորենք իրենց անգլերենի իմացությամբ «ներքուստ հպարտ ու խանդավառ» (հետաքրքիր է, հեղինակն ինչպես է դա պարզել) աշակերտներին այդ բախտավորության համար:

Շարունակությունը. «Երկրորդ տարին է, ինչ դպրոցում սկսվել է անգլերենի ուսուցումը: Նախկինում այն ֆրանսերեն էր, ասում է Լուիզա Գաբրիելյանը, մեր պարտքն է սովորեցնել հիմնավոր ու լիարժեք, հասցնել ազատ գործածության, որի հիմքը դրվելու է տարրական դասարանում: Այս երեխաները մեր ներդրած փորձի առաջին կրողներն են»:

Ի՞նչ փորձ, թույլ տվեք հարցնել: Ֆրանսերենից անգլերենին անցնե՞լ: Ինչո՞ւ: Մեզ այլեւս ֆրանսերեն հարկավոր չէ՞: Ոչ էլ գերմաներե՞ն: Ռուսերենն էլ շուտով կմոռանանք: Իսկ թուրքերե՞ն, պարսկերե՞ն, վրացերե՞ն:

Ընթերցողը թող թույլ տա մեկ անգամ եւս մեջբերում անել հիշյալ ակնարկից. «Ժպտում են ուսուցչուհիները իրենց սաներին, որոնց համար անգլերենով հանդես գալը մեծ իրադարձություն էր»:

Ժպտանք սաներին, մեր երեխաներին, որոնք շատ ու շատ բարիքներից են զրկված: Բայց այս «ներդրած փորձը» ոչ թե ժպիտ է հարուցում, այլ տագնապ: Մի՞թե «օտարի խարբերա փետուրներով» զարդարվելը այդքան «մեծ իրադարձություն» է:

Թերթային հոդվածի ժանրը ինձ հարկադրում է ավարտել այս, բնավ դեռ չավարտված, խոսակցությունը: Ուզում եմ դարձյալ ընդգծել. օտարամոլությունը հայոց ամենամեծ արատն է, ազգակործան չարիք, որի դեմ պետք է պայքարել: Այս պայքարը ոչ մի եզր չունի օտարատյացության հետ: Պետք է, հույժ անհրաժեշտ է իմանալ օտար լեզուներ, հաղորդակցվել օտար մշակույթներին: Բայց դա կարելի է անել եւ հարկավոր է անել արժանապատվորեն, այլ ոչ ինքնամոռաց, ոչ ինքնանվաստացման ներկայիս մոլուցքով, օտարամոլի խանդավառությամբ:

Հույս կա՞ հաղթահարելու օտարամոլության այդ ախտը: Կա: Կա, քանի որ համատարած արատի գիտակցումն արդեն ծնում է ամոթի զգացում՝ ապաքինող, ինքնամաքրող, ազգը վեհացնող: Ուստի, հետեւելով Միքայել Նալբանդյանին, պարտավոր ենք հրապարակել ու պախարակել մեր թերությունները ու արատները՝ «բերանով եւ գրչով»:

Հույս կա, որովհետեւ, ի տարբերություն մյուս մտավորականների (ինքնաոչնչացման առաջին շարքում հենց դրանք էին, մնացյալները նրանց հոռի օրինակից էին վարակվում), մեր ժողովուրդն առողջ է: Ավելի շուտ՝ ժողովրդի մեջ դեռ կա այն առողջ հոգեբանությունը, որին կարող ենք ապավինել օտարամոլությունից ազատվելու մեջ: Ազգը չէր էլ կարող կորցնել ինքնապահպանության բնազդը՝ ի տարբերություն օտարի փետուրներով զարդարվող իր անդամների մի մասի: ■

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի պետական համալսարանին առընթեր ակադեմիկոս Ա. Լ. ՇԱՀԻՆՅԱՆԻ անվան ֆիզմաթ միջնակարգ գիշերօթիկ դպրոցը եւ նրա Ստեփանակերտի մասնաճյուղը կատարում են 1993-94 ուսումնական տարվա ընդունելություն հայերեն ուսուցմամբ 7-9-րդ եւ ռուսերեն ուսուցմամբ 8-րդ դասարաններում:

Դիմել կարող են նրանք, ովքեր առանձնակի հետաքրքրություն են ցուցաբերում մաթեմատիկայի, ֆիզիկայի եւ ինֆորմատիկայի նկատմամբ, ունեն անհրաժեշտ կարողություններ եւ հմտություններ:

Դպրոցն ունի եւ պահպանում է իր լավագույն ավանդույթները: Իր գոյության 28 տարիների ընթացքում տվել է 2600-ից ավելի շրջանավարտներ, որոնք ընդունվել եւ ավարտել են համալսարանը, նախկին Միության եւ արտասահմանյան առաջատար բուհեր, լրացրել երիտասարդ գիտնականների շարքերը, դարձել պետական, ժողովրդատնտեսական բնագավառի առաջատար ղեկավարներ ու մասնագետներ: Դպրոցի սաները մեծապես հաղթող են ճանաչվել հանրապետական, նախկին Միության եւ միջազգային տարբեր օլիմպիադաներում եւ մրցաշարերում:

Ստեղծվել ու ամրապնդվում են կապերը արտասահմանյան տարբեր երկրների համանման դպրոցների հետ:

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը

փոխադրման թերթիկ
տեղեկանք առողջության մասին եւ բնակավայրից
ծննդյան վկայականի պատճենը
2 լուսանկար 3x4 չափի
դիմում տնօրենի անունով:

Փաստաթղթերն ընդունվում են հունիսի 25-ից մինչեւ հուլիսի 10-ը ներառյալ, ամեն օր ժամը 9.00-16.00, բացի կիրակի օրերից:

Դիմորդները քննություն կհանձնեն մաթեմատիկայից ծրագրային անցած նյութերի սահմաններում, որը կկայանա հուլիսի 12-ին:

Ուսումը, սնունդը, հանրակացարանում ապրելն անվճար է: Դպրոցն ունի ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների, կյանքի ու կենցաղի նորմալ կազմակերպման բոլոր հնարավորությունները:

Տեղեկությունների համար դիմել 375037, Երեւան, Ազատության պողոտա, 2-րդ նրբանցք, թիվ 9 («Զվարթնոց» կինոթատրոնի մոտ):
Հեռախոսներ՝ 25.13.10, 25.19.10:

Տնօրինություն

digitised by A.R.A.R.@

Թուրքիա

Թուրք երգիծագիր Ազիզ Նեսինի դեմ հարձակումները շարունակվում են

Արդեն մոտ 75 տարեկան հռչակավոր թուրք երգիծագիր, միջազգային բազում գրական մրցանակների դափնեկիր, համայնավար մտավորական Ազիզ Նեսինը շարունակում է արտասահմանում եւ Թուրքիայում բոլորի ուշադրությունը գրավել իր հայտարարություններով եւ հրապարակումներով:

Նեսինի անցյալը, մանավանդ 1950-ական թվականներից սկսած, եղել է ոչ շատ ուրախ, նրա քաղաքական երգիծանքի պատճառով թերթեր են փակվել, իրեն են ձերբակալել, բանտում չարչարանքների ենթարկել ու արտասահման գնալն արգելել:

Այս ճակատագիրը շարունակվել է այնքան ժամանակ, մինչեւ գրողի համբավը հասել է միջազգային գրական ասպարեզ: Թուրքական իշխանությունները Ազիզ Նեսինի հանդեպ «ոչ բարեկամական» վերաբերմունքը փոխեցին, երբ միջազգային ատյաններում, մամուլում, հաղորդակցության միջոցներում, գրական ու քաղաքական կազմակերպություններում Թուրքիայի դեմ սկսեցին օգտագործվել Նեսինի դեմ կատարված անգամ ամենափոքր անհանգստությունը:

«Այն ձեռքը, որ չես կարող կտրել, համբուրիր» առածին հետեւելով, Նեսինի դեպքում էլ վերաբերմունքը 180 աստիճանով փոխվեց: Հիշեցնենք, որ նույն փուլերով են անցել այսօր միջազգային համբավ ունեցող Ազիզ Նեսինը, Չեթին Ալթանը, Յաշար Քեմալը, Աթաոլ Բեհրամօղլուն, Յըլմազ Գյունեյը եւ նման շատ արվեստագետներ:

Թուրքական իշխանությունների «փոխված» վերաբերմունքը նրանց նկատմամբ այնքան «տարբեր» է եղել, որ նույնիսկ առաջացել են մի շարք դառն-ծիծաղելի երեւույթներ:

Դրանցից վերջինը ոստիկանների պաշտպանությամբ փողոցներում քայլող Ա. Նեսինի երեւույթն էր: Ազիզ Նեսինը ոստիկանների պաշտպանությամբ (այլ ոչ թե իրեն բանտ տանելու համար) քայլում է փողոցներում...

Նեսինը բուռն կերպով դեմ էր թուրքական կառավարության՝ «իր կյանքի ապահովության համար» թիկնապահներ տրամադրելու առաջարկներին: Սակայն անօգուտ... ճարահատ սկսել էր ման գալ ոստիկանների հովանավորության տակ:

Նա ամեն առիթով ծիծաղելի վիճակների էր վերածում այս դրությունը, իհարկե, ոստիկանների «հոգիները հանելով»: Մի մամուլի ասուլիսի ժամանակ նա ասել է. «Կյանքն ի՜նչ տարօրինակ է, հիմա ինձ վրա անգամ մի փոշեհատիկ նստելուն ուշադիր այս ոստիկանների տարեց գործակիցները քսանհինգ տարի առաջ ինձ էին բռնում ու առաջնորդում ոստիկանատուն»: Մեկ այլ առիթով ասել է. «Չեմ ուզում, եղբայր, պակաս լինի իրենց հոգատարությունը: Սա էլ մի ուրիշ տեսակ տանջանք է, քանի որ իշխանությունները քաջ գիտակցում են, որ ամբողջ կյանքում զզվել եմ ոստիկաններից: Պարզապես ալերգիա ունեմ, ոստիկան տեսնելիս մաշկիս վրա փուշիկներ են առաջանում, հիմա էլ ինձ այս ձեւով են ուզում անհանգստացնել»:

Ազիզ Նեսինը տեսնելով Թուրքիայի ծայրահեղ կրոնամոլների, արմատականների, մոլեգին մահմեդականների հակազդեցությունը հենց գրող Սալման Ռուշդիի «Սատանայական բանաստեղծություններ» գրքի հանդեպ, նրանց հակառակ որոշել էր դա թուրքերեն թարգմանելով հրատարակել իր իսկ նոր բացած «Այդընլըք» («Լուսավորություն») թերթում:

Մի ահավոր, աղմուկ աղաղակ եղավ Թուրքիայում... Նրա թերթի վրա նույնիսկ բազմիցս ռումբերով են հարձակվել, նա մահվան սպառնալիքներ էր ստացել մոլեռանդներից:

Թուրքական պետական իշխանությունները նրան ուղղակի խնդրել էին «գոնե մի քիչ հետաձգել այդ որոշումը», սակայն Նեսինի որոշումը վճռական էր եւ... արեց. արդեն «Այդընլըք» թերթում շարունակաբար հրատարակվում է «մոլությունների որպես սխալ, վնասակար եւ տգետ օրենքներով լեցուն մի կատրոնիկ» լինելու մասին Սալման Ռուշդիի «Սատանայական բանաստեղծությունները»:

Այս առիթով թուրքական իշխանությունները Ազիզ Նեսինին աղաչելով ու պաղատելով տրամադրում են պաշտոնյան ոստիկաններ, որպեսզի միջազգային համբավի տեր գրողի գլխին հանկարծ գալիք հավանական որեւէ հարձակման պատճառով Թուրքիան արեւմուտքում չընկնի քննադատության:

Ազիզ Նեսինը հայտնել էր, թե «Սալման Ռուշդիի «Սատանայական բանաստեղծություններ» գիրքը, որ իսլամական աշխարհում մեծ փոթորիկ էր հարուցել (նույնիսկ Այաթոլլահ Խոմեյնին ամբողջ աշխարհով մեկ նրան սպանելու կոչ էր արել), հրապարակել է որպես բողոք Թուրքիայում գործող «աշխարհիկ» հասկացության բռնամիտների դեմ»:

Նա Բանդըրմայի միջազգային փառատոնի ընթացքում այս նյութի շուրջ արտահայտվելով ասել է հետեւյալը. «Թուրքիան արագ քայլով գնում է աշխարհիկ հասկացության բռնամիտների գիրկը: Ես մահմեդականների դեմ չեմ: Ես անկրոն եմ, մերժել եմ մոլեռանդությունը: Ինչպես որ ես կրոնավորների հանդեպ հարգանք եմ ցույց տալիս, քաղաքակիրթ անհատները եւս պետք է հարգանք ցույց տան իմ անկրոնության նկատմամբ»:

Ազիզ Նեսինը, որի մոտ հարյուր գրքերը արեւմուտքում թարգմանվել են 27 լեզուներով եւ այսօր զարդարում են նույնիսկ թուրք աջակողմյան մտավորականների գրադարանները, երբ ամիս առաջ աղմուկ էր բարձրացրել մի հոդվածով: Շաբաթներ շարունակ Թուրքիայում ու արտասահմանում բուռն վիճաբանություններ էին սկսվել այս հոդվածի վերաբերյալ: Արվեստագետն այս անգամ գիտական եւ սոցիոլոգիական միջոցներից օգտվելով փաստում էր, թե «թուրք հավաքականության 60 տոկոսը ապուշ է»:

«Իր գլխին եկած փորձանքները, խաղացված խաղերը չհասկացող այս ժողովուրդը բացի ապուշից ուրիշ բան լինել չի կարող» ասում է նա: Նշենք նաեւ, թե Ազիզ Նեսինը սովետական շրջանում մի անգամ եղել է նաեւ Հայաստանում: Այստեղ հայ գրողների միության այն ժամանակվա վարչության անդամների կողմից սառը վերաբերմունքի էր արժանացել:

Նեսինին ջանացել էին համոզել չգնալ Հայաստան, սակայն նա համառորեն ցանկացել էր այցելել: Հայաստանում սառը վերաբերմունքից ընդվզելով աղաղակել էր. «Հերն անիծեմ, ինձ չեք հասկանում: Արդեն ամեն առիթով ինձ նախատելու պատրաստ եք: Ձեր ցեղասպանության մասին էլ որ հիմա գրեմ, գիտե՞ք ինչ կկատարվի: Խնդրեմ հասկացեք, եւ գոնե դուք մի նախատեք ինձ, մի քիչ համբերեք, կգա ամեն բանի ժամանակը»:

Հայաստանում այսօր միջին տարիքից բարձր գրողները հիշում են պատահածը: Ավելացնենք նաեւ, որ Հայաստանում նույն տարիներին թարգմանվել եւ հրատարակվել է նրա «It kuyrugu» («Շան պոչը») գիրքը:

Արվեստագետը թուրքական բանտերում եւ դրսում հայ համայնավար մտավորականներ Ալեքսի Ալեքսանյանի, Ժակ եւ Վարդան Իհմալյանների եւ ուրիշների հետ վայելել է «նույն հանդուրժողական վերաբերմունքը» թուրքական նախկին իշխանությունների կողմից:

Ազիզ Նեսինը մինչ օրս շարունակում է սերտ կապեր ունենալ իր հայ ընկերների հետ:

ՌԱՖՖԻ ՅԵՐՄՈՆ ԱՐԱՔՍ
Մեր սեփ. թղթակից, Փարիզ

Մոսկվա

Հրեաների ազգային համալսարան

Մոսկվայի հրեական համալսարանը, որը ստեղծվել է Իսրայելի կրթական ամենափայլուն մտքի՝ Ծալման Ալին Շրայնզալցի ակադեմիայի աջակցությամբ, կարճ ժամանակվա ընթացքում դարձավ մի ուսումնական հաստատություն, որը իրավամբ կարող է հպարտանալ իր կրթական եւ գիտական չափանիշներով: Դեռ անցյալ ուսումնական տարում՝ առաջինը նրա համար, ՄՀՀ-ը իրենից ներկայացնում էր հրեական պատմության եւ մշակույթի մի լեկտորիում:

Սակայն համալսարանի ղեկավարությունը գործեց մի հրաշք: Այս տարի շրջանավարտները կստանան հավաստագրեր, որով փորձնական փուլը կավարտվի: Եւ արդեն հաջորդ տարվանից ՄՀՀ-ը կծավալի իր ծրագրերը կանոնավոր չորսամյա բակալավրի աստիճանով, եւ վեցամյա մագիստրոսի աստիճանով: Համալսարանը մասնագետներ կպատրաստի երեք ֆակուլտետներում՝ պատմական, փիլիսոփայական եւ սոցիոլոգիական-մանկավարժական:

Քանի որ հրեական պատմության ուղիները անցնում են տարբեր երկրների, մշակույթների, դարաշրջանների միջով, ՄՀՀ ծրագիրը ներառում է մարդկության գրեթե ողջ մշակույթը եւ պատմությունը: Այս հանգամանքը ուսուցանում է այն բարձր պահանջները, որոնք ներկայացվում են ինչպես պրոֆեսորա-դասախոսական կազմին, այնպես էլ ուսանողությանը:

ՄՀՀ-ը Ռուսաստանում հրեական կրթության համակարգի եզրափակիչ տարրն է: Համալսարան կընդունվեն հրեական դպրոցների շրջանավարտները, որոնք արդեն ունեն հրեական պատմության եւ մշակույթի մասին հիմնարար գիտելիքներ:

Խոսելով այդ համալսարանի մասին, անհնար է չհիշատակել նրա չափազանց աշխույժ հրատարակչական գործունեությունը: Շուտով լույս կտեսնեն տասնյակից ավելի գրքեր: Դրանց թվում են մասնագիտական հազվագյուտ օրինակ դարձած Յալի Հեսենի «Ռուսաստանի հրեական ժողովրդի պատմություն» եւ Իոսիֆ Ֆլավիի «Հուդայական պատերազմը», որը ռուսերեն հրատարակվում է առաջին անգամ, եբրայերենից թարգմանությամբ: Բացի գրքերից, հրատարակվում է «Մոսկվայի Հրեական համալսարանի բանբերը», որը կլինի հրեական մշակույթի խնդիրների հետազոտությունների կենտրոնը:

ՄՀՀ-ը Ռուսաստանում հրեական մշակույթի լուրջ փաստարկ է, որը ազդում է հրեական ազգային նույնականացման բնույթի փոփոխության վրա: Ավագ սերնդի զանգվածային գիտակցության մեջ այդ նույնացումը, որպես կանոն, հանգեցվում էր չորս ձեւերից մեկին. բացասական նույնացումը որպես հակասեմիտիզմի արձագանք, կենցաղային նույնացում, Իսրայելի հետ նույնացում՝ որպես հրեականության խորհրդանիշ եւ «մեծ» հրեաների հետ նույնացում: Ժամանակակից տաս գրող Վոյնովիչի գրքերից մեկում կա մի ծիծաղելի դրվագ. զառամյալ մի հրեուհի փնտրում է մեծ հրեաների անունները, դրանում գտնելով ինչ-որ սփոփանք:

«Сегодня»

Վաշինգտոն

ԱՄՆ-ը անհամբեր սպասում է

ԱՄՆ-ի ազգային անվտանգության խորհրդի պատասխանատու աշխատակից Ռ. Ֆաուերը Վաշինգտոնում կայացած բրիֆինգում հայտարարեց. «Քլինթոնի վարչակազմն անհամբերությամբ սպասում է Տոկիոյում Մեծ յոթնյակի երկրների ղեկավարների տնտեսական շատ հաջող խորհրդակցությանը»: Նա հայտնեց, որ նախագահներ Քլինթոնի եւ Ելցինի հանդիպումը տեղի կունենա հաջորդ ուրբաթ օրվա երկրորդ կեսին, Մեծ յոթնյակի ղեկավարների պաշտոնական նիստերի ավարտից հետո:

Նրա խոսքերով, Սպիտակ տունը ակնկալում է, որ «հանդիպման ընթացքում մի շարք հաջող քննարկումներ տեղի կունենան քաղաքական եւ տնտեսական հարցերի առթիվ»: «Ես կարծում եմ, ասաց Ֆաուերը, որ մենք օգնության ծրարի դեռ չլուծված բոլոր խնդիրների գծով զգալի առաջընթացի ականատեսները կդառնանք: Դա նախագահ Ելցինի եւ ռուսաստանցի բարեփոխականների համար կդառնա այն բանի ապացույցը, որ Արեւմուտքը եւ Յոթնյակը շահագրգռված են իրենց հաջողությամբ»:

Խոսելով Ռուսաստանին աջակցելու համար նախագահ Քլինթոնի առաջարկած 4 մլրդ դոլլար սեփականաշնորհման հիմնադրամի մասին, Ֆաուերն ասաց, որ թեեւ նշյալ հարցի առթիվ վերջնական վճիռ չի կայացվել, բայց ԱՄՆ-ը հույս ունի 2 մլրդ դոլլար հատկացնել Ռուսաստանում սեփականաշնորհմանն աջակցելու նպատակով: Բացի դրանից, ԱՄՆ-ը որպես ֆինանսական պարտավորություն կտրամադրի ավելի վաղ իր խոստացած 500 մլն դոլլարը: «Մենք կշարունակենք հատկացնել Մեծ յոթնյակի եւ եվրոպական միավորման միջոցների ընդհանուր գումարի 25 տոկոսը», ասաց Ֆաուերը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Կոմ Մեդիա

Բուկովսկին չի հավատում Ռուսաստանի վերածննդին

«Որքան ավելի հաճախ եմ այցելում այս երկիր, այնքան նվազում է դրա վերածննդի իմ հույսը», հայտարարեց անգլիաբնակ հայտնի այլախոհ Վլադիմիր Բուկովսկին «Ռուսաստանի վերածնունդ. համաժողով եւ իրողություն» «կլոր սեղանի» նիստում, որն անցկացվում է Ռուսաստանի գիտությունների ակադեմիայում: Նրա խոսքերով, «կոմունիստական վարչակարգի փլուզումից հետո երկիրը բոլոր հնարավորություններն ուներ ընտրելու այնպիսի ղեկավարներ, որոնցով կարելի է հպարտանալ»:

Բուկովսկին չի հավատում երկրի վերածննդին, որը «ղեկավարում են նախկին կոմունիստական եւ կոմերիտական առաջնորդները»: Նա նշեց, որ եթե այդ մարդիկ «կարող են որեւէ բան փոխել, ապա դա հին թիկնոցի փոխարինումն է նորով»: Ընդսմին Բուկովսկին ավելացրեց, որ Ռուսաստանը պետք է «ոչ թե կուսակցական հերթական ապարատչիկին մարդկության փրկարար հռչակի», այլ վերածնի բարոյական հիմունքը, ազատագրվելով «կոմունիստական կարգախոսներից»: Սեգ

Լուրերի Հոսք

Ռուսաստանը չի խզել կապերը Իրաքի հետ

Հունիսի 27-ին հայտարարություն անելով Բաղդադին ԱՄՆ-ի հրթիռային հարվածի օգտին, Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը ելնում էր այն բանից, որ ԱՄՆ-ի նախկին նախագահ Ջորջ Բուշի նկատմամբ ահաբեկչական հայց կատարելու Իրաքի փորձը միակը չէ այդ պետության ներկայիս բացասական գործողությունների շղթայում, որը շարունակում է իրեն հակադրել համաշխարհային ընկերակցությանը եւ չի ճանաչում Քուվեյթի անկախությունը: Այդ մասին երեքշաբթի օրը Ռուսաստանի խորհրդարանում հայտարարեց առաջին փոխարտգործնախարար Անատոլի Ադամիշինը: Նա միաժամանակ հիշեցրեց, որ Ռուսաստանը աշխարհի խոշոր տերություններից միակն է, որ չի խզել դիվանագիտական հարաբերությունները Իրաքի հետ: Պատգամավորների հարցերին պատասխանելիս Ադամիշինը հայտնեց, որ ԱՄՆ-ի վարչակազմը Ռուսաստանի նախագահին եւ արտգործնախարարությանը շաբաթ լույս կիրակի գիշերը հայտնել էր Իրաքի դեմ պատրաստվող ձեռնարկման մասին, չվերծանելով դրա բովանդակությունը: Ի պատասխան պատգամավորների այն մեղադրանքի, թե «ՄԱԿ-ը սկսում է օրինականացնել պետական ահաբեկչության քայլերը», Ա. Ադամիշինը նշեց, որ Ռուսաստանը բոլոր ջանքերը գործադրում է դա կանխելու համար»: Որպես օրինակ նա նշեց, որ ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդում Ռուսաստանի ներկայացուցչին ցուցումներ են տրված դեմ արտահայտվել Բոսնիայի զինամատակարարման արգելքի վերացմանն առնչվող բանաձեւին: ԻՖ

Հանրապետության խորհուրդը Բաղդադի գնդակոծման դեմ

Ռուսաստանի ԳԽ բողոքում է «Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ի ձեռնարկած միջազգային բռնության քայլի առնչությամբ եւ ընդգծում է, որ նույնիսկ ամենաբարդ խնդիրները պետք է լուծեն քաղաքակիրթ միջոցներով»: Այդ մասին ասվում է Ռուսաստանի խորհրդարանի պալատներից մեկի՝ Հանրապետության խորհրդի հայտարարության մեջ: Հայտարարության մեջ նշվում է, որ Իրաքի նկատմամբ ԱՄՆ-ի գործողությունները «հակասում են միջազգային իրավունքի նորմերին եւ միջազգային հարաբերություններում վերածվում ուժի պաշտամունքի»: Նախագիծը Ռուսաստանի արտգործնախարարին է հանձնել ՄԱԿ-ին որպես պաշտոնական փաստաթուղթ փոխանցելու համար: Հայտարարության նախագիծը պատրաստել է «Ռուսաստանյան միասնություն» խմբակցությունների ընդդիմադիր դաշինքը: Ազգությունների խորհուրդը այս հարցը չի կարողացել քննարկել քվորումի բացակայության պատճառով: ԻՖ

Ռուսները ակնկալում են լավագույն արդյունքներ

Մեծ Յոթնյակի Տոկիոյի գագաթաժողովի նախապատրաստման գործում կան օբյեկտիվ դժվարություններ, որոնք բացատրվում են Յոթնյակի ֆինանսատնտեսական վիճակով: Այդ մասին երեքշաբթի օրը Մոսկվայում կայացած բրիֆինգում հայտարարեց Ռուսաստանի ԱԳՆ լրատվության եւ մամուլի վարչության տնօրեն Սերգեյ Յաստրժեմբսկին, նրա կարծիքով, Յոթնյակի մի շարք քաղաքական գործիչների կողմից Ռուսաստանին հատկացվելիք օգնության հեռանկարին տրված հոռետեսական գնահատականները «զգալի չափով սուբյեկտիվ բնույթ ունեն»: «Ռուսաստանը Տոկիոյի գագաթաժողովից ակնկալում է լավագույն արդյունքներ», ասաց դիվանագետը: Խոսելով Իրաքին ԱՄՆ-ի հասցրած հրթիռային հարվածի առթիվ Ռուսաստանի դիրքորոշման մասին Յաստրժեմբսկին մասնավորապես հայտարարեց. «Հազիվ թե իրավացի լինեն արտասահմանցի այն վերլուծաբանները, որոնք ԱՄՆ-ի ձեռնարկմանը Ռուսաստանի տված հավանությունը շաղկապում են Յոթնյակի առաջիկա գագաթաժողովի հետ: Ամենքին հայտնի է Ռուսաստանի վերաբերմունքը Իրաքի հանդեպ, որը միջազգային ահաբեկչության քաղաքականության պատճառով ենթարկվել է ՄԱԿ-ի միջազգային պատժամիջոցների»: ԻՏԱՌ

digitised by A.R.A.R.@

Լուրեր Հոսք

Բաղդադի հրթիռակոծումը հակասում է ՄԱԿ-ի կանոնադրությանը

Ուկրաինան անհիմն է համարում Բաղդադի հրթիռակոծման պատճառների ԱՄՆ բացատրությունը: Այդ մասին հունիսի 29-ին հայտարարեց համապետության արտգործնախարար Անատոլի Զլենկոն: Նա ասաց, որ Ուկրաինայի մասնագետների կողմից անցկացված իրավաբանական վերլուծությունը ցույց տվեց, որ Բաղդադի հրթիռակոծումը կարելի է որակել որպես «փոքր ինչ արտակարգ քայլ, որը դուրս է գալիս ահաբեկչության դեմ պայքարի անհրաժեշտ բավականաչափության սահմաններից»: ՄԱԿ-ի կանոնադրության համաձայն, պետությունն ունի ինքնապաշտպանության իրավունք միայն զինված հարձակման, ագրեսիայի եւ տարածքային ամբողջականության սպառնալիքի դեպքում, նշեց նախարարը: ԻՖ

Ուզբեկստանը գոհ է ԱՄՆ-ի պարզաբանումից

Ուզբեկստանը կարեւոր եւ անհրաժեշտ է համարում ագրեսիայի եւ ահաբեկչության բոլոր քայլերը ժամանակին կասեցնելը, հայտարարեց Ուզբեկստանի արտգործնախարարությունը Բաղդադին ԱՄՆ-ի հասցրած հրթիռային հարվածի կապակցությամբ: Երեքշաբթի օրը տարածված ԱԳՆ հայտարարության մեջ ասվում է, որ Տաշքենդը ստացել է ԱՄՆ պետքարտուղար Ուորըն Քրիստոֆըրի անձնական ուղերձը, որտեղ «պարզաբանվում են ԱՄՆ-ի այն գործողությունների շարժառիթներն ու բնույթը, որոնք ձեռնարկվեցին նախկին նախագահ Ջորջ Բուշի դեմ Իրաքի հատուկ ծառայությունների կազմակերպած մահափորձին ի պատասխան»: Ուզբեկական կողմը Ու. Քրիստոֆըրի դիմումի փաստը ընկալեց որպես «գործնական քայլ, որն ուղղված է երկու երկրների միջեւ վստահության միջոցների ամրապնդմանը՝ միջազգային անվտանգությունը պահպանելու, ահաբեկչությանն ու բռնությանը հակազդելու գործում», ընդգծվում է հայտարարության մեջ: ԻՖ

Քուվեյթը թող ինքը որոշի նավթահանույթի չափը

Պարսից ծոցի արաբական պետությունների համագործակցության խորհրդի գլխավոր քարտուղար Ֆահիմ իբն Սուլթան ալ Քասիմը նավթ արտահանող երկրների կազմակերպությանը կոչ արեց «բացառության կարգով» Քուվեյթին իրավունք տալ ինքնուրույն որոշելու նավթահանույթի իր չափը: Ալ Քասիմը ընդգծեց, որ Պարսից ծոցի ճգնաժամի ընթացքում էմիրության կորուստները այնքան կործանարար են եղել, որ «դրանց չէր կարող դիմանալ նույնիսկ աշխարհի ամենահարուստ երկիրը»: Պարկավոր է Քուվեյթին հնարավորություն տալ նավթի հանույթն ու արտահանումն ավելացնել, որպեսզի երկիրը վերականգնվի, եւ փոխհատուցվի Իրաքի օկուպացման պատճառած վնասը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

Ե. Բոնները դատապարտում է Վաշինգտոնի «երկակի չափանիշը»

Իսրայելի իրավապաշտպան, ակադեմիկոս Անդրեյ Սախարովի այրի Ելենա Բոնները ԻՖ-ին տված հարցազրույցում դատապարտեց Իրաքի դեմ ԱՄՆ-ի ձեռնարկումը: «Ահաբեկչությունը պետք է պատժվի, բայց տվյալ դեպքում դրա պատժման միջոցները եւ ուղիներն անհամարժեք են», հայտարարեց նա: Ե. Բոններն ասաց, որ ինքը չի համակրում Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգին, սակայն առկա է Վաշինգտոնի «երկակի չափանիշը»: «Իհարկե, Ջորջ Բուշի դեմ նախապատրաստված մահափորձը հանցագործություն է, սակայն հրթիռային հարվածով պատասխանելով չկայացած մահափորձին, ԱՄՆ-ը պետք է մեկընդմիշտ դադարի ասել Իսրայելին հանդիմանելուց, որը հարվածով է պատասխանում կայացած մահափորձին, իսկ ԱՄՆ-ը երբեք դա չի անում», ընդգծեց նա: ԻՖ

Մշակույթ

Հայ պատանյակի հաջողությունը

Մեր թերթի համարներից մեկում անդրադառնալով Բելգիայի «Ամադեուս» մշակութային հաստատության կազմակերպած պատանի երաժիշտ կատարողների երեւանյան մրցույթի արդյունքներին, հղանցիկ խոսնցինք Մեծ մրցանակի արժանացած փոքրիկ Միխայելի մասին՝ հույս հայտնելով, որ դեռ առիթներ կլինեն հանգամանորեն ներկայացնելու շնայլորեն օժտված պատանուն: Ու ահա վերջերս Չայկովսկու անվան երաժշտական դպրոցի 6-րդ դասարանցի սանը վերադարձավ Բելգիա եւ Ֆրանսիա կատարած իր համերգային առաջին շրջագայությունից, որի արդյունքները ներկայացրեց Սայաթ-Նովայի անվան դպրոցում կազմակերպված համերգում:

Համերգին ներկա էին 12-ամյա երաժշտի հարազատները, դասատուները, նշանավոր երաժիշտներ, կոմպոզիտորներ, արվեստասեր հասարակայնության ներկայացուցիչներ: Օրվա ծրագիրը նույնն էր, ինչ Եվրոպայում տված համերգների ժամանակ: Այն ներառում էր տարբեր ոճի եւ դժվարության ստեղծագործություններ, որոնցից նշենք մի քանիսը. Բախի Տոկկատան, Մոցարտի հանրահայտ լյա-մաժոր Սոնատը, Շոպենի վալսերից երկուսը, Էդուարդ Աբրահամյանի Պրելյուդները եւ Առնո Բաբաջանյանի մի քանի դաշնամուրային ստեղծագործություններ: Նույնիսկ հասուն եւ փորձառու երաժշտի համար դյուրին չէ համերգային մեկ երեկոյի ընթացքում հաջողապես ինչեցնել էականորեն տարբեր այդ երկերը: Այնքան վարժ ու վստահ էր նվագը, որ չէիր ասի, թե կղպյը ունեցողը անփորձ մի մանչուկ է:

Միխայելի ծնողներից իմացանք, թե ինչպես է ծնման ցրտաշունչ օրերին պատրաստվել այս ծրագիրը: Երեխան իր ուսուցչուհու՝ Էլզա Թանդիլյանի հետ ամեն օր՝ օրական 8 ժամ, հիմնականում մոմի լույսի տակ մենել է դրա վրա: «Թե չլիներ ուսուցչուհու նվիրվածությունը, մեր երեխան չէր հասնի այսօրվա հաջողություններին», քանիցս շեշտեց Միխայելի մայրը՝ տիկին Նինան: Նա որդուն ուղեկցել էր նաեւ եվրոպական շրջագայության ժամանակ, ուստի նրանից իմացանք որոշ մանրամասներ: Մինչ այդ սփյուռքի մամուլից արդեն իրազեկ էինք դարձել Միխայել Բալյանի հաջողություններին:

Ֆրանսահայ «Յառաջը» անդրադառնալով Մարսելի հայ մշակույթի տանը կայացած համերգին՝ անչափ բարձր էր գնահատել հայ պատանու կլույթը. «Իր բեմին՝ արդեն վստահ, իր նվագը՝ մեղմ եւ նրբերանգված, իր ներշնչումը, երեւակայությունը, զգայնությունն ու ջերմությունը լսել կուտան, թե ան փայլուն պատանի մըն է, որ կխոստանա մեծ ապագա: Ունկնդիրները մեծապես տպավորված գնահատեցին Միխայել Բալյանը եւ ոտքի երկարորեն ծափահարեցին»:

Պատանի երաժիշտին, ըստ մրցույթի պայմանի, Բելգիա էր հրավիրել «Ամադեուս» հիմնադրամի տնօրեն Հովհաննես Անաստասյանը: Վերջինս մեծ ջանքեր գործադրեց պատանու համերգները Բելգիայից բացի նաեւ Ֆրանսիայում կազմակերպելու ուղղությամբ: Եվրոպական մամուլը, որ սովորաբար զուսպ է իր գնահատումներում, Միխայելին «զարմանահրաշ» ու «հանճարեղ» է անվանում:

Միխայելի բելգիական համերգները կայացել են Անտվերպենում եւ Բրյուսելում: Դրանց հաջորդել է ֆրանսիական քաղաքների շարքը՝ Սենթ-Ռաֆայել, Լիոն, Մարսել եւ ամենավերջում Փարիզ: Համերգներից առաջ հանդիսականները հետաքրքրությամբ են ծանոթացել նրա գեղանկարչական աշխատանքներին: Միխայելը շատ է սիրում նկարել: Եւ նկատելի հաջողությունների է հասել այս ասպարեզում եւս: 5 տարեկանում անհատական ցուցահանդես է բացել Թբիլիսիում, նույնիսկ պատանի նկարիչների համամիութենական եւ միջազգային մրցույթների դափնեկիր է: Մոսկվայում 1987-ին կայացած օժտված երեխաների համամիութենական առաջին մրցույթի երկրորդ մրցանակն է ստացել եւ որպես նկարիչ, եւ որպես դաշնակահար: Ավելին, եվրոպական հայաշխարհից տեղեկանում ենք, որ միաժամանակ կատարել է իր հորինած ստեղծագործություններից երկուսը:

Համերգներն ուղեկցվում էին Հովհաննես Անաստասյանի բացատրություններով Հայաստանի ներկա վիճակի, ծայրաստիճան ծանրացած կրթական համակարգի վիճակի, տաղանդավոր հայ երեխաներին օգնելու անհրաժեշտության մասին: Հենց նրանց սատար կանգնելու, աջակցելու խնդիրներին է կոչված անխոնջ այդ գործչի ղեկավարած մշակութային հիմնադրամը, որը նույն նպատակներով մտադիր է այս աշնանը երաժշտական մի փառատոն կազմակերպել մեր սփյուռքի զոհու երեխաների համար:

Զրույցս պատանի դաշնակահարի հետ այնքան էլ չստացվեց: Լինելով [illegible] նա ամաչում է հարցերիս պատասխանել: Միայն երբ հարցրին, թե դժվար չէ՞ր [illegible] օտար հանդիսատեսի առջեւ [illegible] մնալը, անմիջապես [illegible] նգ՝ ոչ: Նրա կրտսեր [illegible] Տիգրանը եւս երաժիշտ է, ջութակ է նվագում: Միխայելի նոր ստեղծագործությունը [illegible] դաշնամուրի եւ ջութակի համար՝ փայփայելով օրերից մի օր եղբոր հետ համերգով հանդես գալու երազանքը: Բնությունից տրված [illegible] շնորհները, ժամանակի ու [illegible] աշխատասիրությունը հույս են [illegible], որ տաղանդավոր պատանու առջեւ կբացվեն կատարողական արվեստի բոլոր դարպասները, եւ [illegible] եւս, մեր մյուս օժտված հայրենակցի՝ դաշնակահար Վարդան Մամիկոնյանի նման, կունենա հաջողություններ միջազգային ասպարեզում:

ԼԵՎՈՆ ԼԱԾԻԿՅԱՆ

ԱԶԳ - ՄԱՐԶԱԿԱՆ

ՈՂՋ ՖՈՒՏԲՈԼԱՅԻՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

ՀՀ բարձրագույն խմբի
2-րդ առաջնություն
13-րդ տուր

ՀՄԸՄ-«Քասախ»՝ 10-0

Վարազդատ Ավետիսյան-4, Գեղամ Հովհաննիսյան-4, Արսեն Ավետիսյան, Արմեն Սարգիսյան (ՀՄԸՄ)

«Երազանք»-«Բանանց»՝ 1-2

Արթուր Դաիրամանյան («Երազանք»), Աշոտ Բարսեղյան, Աշոտ Ավետիսյան («Բանանց»)

«Իմպուլս»-ՀԱՄ-ՖԻՄ՝ 2-6

Սերգեյ Հայրբաբամյան, Ստեփան Մանուկյան («Իմպուլս»), Սուրաշ Սարգսյան-2, Ռուբեն Սողոմոնյան, Ռոման Սիմոնյան, Սարգիս Սարգսյան, Արմեն Պետիկյան (ՀԱՄ-ՖԻՄԱ):

«Կոտայք»-«Ցեմենտ»՝ 3-7

Սեմյոն Բեգլարյան, Տաթեւ Կարապետյան, Սամվել Աբաթելյան («Կոտայք»), Հովհաննես Թումբարյան-3, Անուշավան Փահեկյան-2, Տիգրան Հովհաննիսյան, Արմենակ Աբրահամյան («Ցեմենտ»):

«Բանանցը» շարունակելով իր հաղթարշավը, վստահորեն գլխավորում է մրցաշարային աղյուսակը: Այս թիմի հարձակվող Աշոտ Բարսեղյանը կրկին խաղադաշտից առանց գնդակի չհեռացավ: Նա արդեն խփել է 20 գնդակ եւ ռմբարկուների ընդգծված առաջատարն է:

ՀՄԸՄ-ն նախորդ տուրում ստացած ծանր հարվածից հետո արագորեն ուշքի եկավ եւ ոչ ֆուտբոլային հաշվով ոչնչացրեց «Քասախին»:

Հաճելիորեն զարմացնում է բարձրագույն խմբի նորեկը Արարատի «Ցեմենտը», որը հերթական տուրում, այն էլ մրցակցի դաշտում, 7 գնդակ ուղարկեց փորձառու «Կոտայքի» դարպասը: Վերջինս 9-րդ անընդմեջ պարտությունը կրեց, այն էլ անցկացրած 10-ը հանդիպումներում: Երեւում է, մեր երբեմնի լավագույն թիմերից մեկի ճակատագիրը չի մտահոգում որեւէ մեկին: «Կոտայքն» անճանաչելի ու անօգնական է դարձել եւ կորցրել իր դիմագիծը:

13-րդ տուրն աչքի ընկավ նույնիսկ մեր հանրապետության առաջնության համար անսովոր արդյունավետությամբ: Տեղի ունեցած 4 խաղում խփվել է 31 գնդակ (միջինը մեկ խաղում՝ 7,75 գոլ): Եւ պատահական չէ, որ 3 ֆուտբոլիստ դարձել են 3 եւ ավելի գոլերի հեղինակ: Քանի որ «Արարատի» 6 ֆուտբոլիստներ ընդգրկված են եղել ՀՀ հավաքականի կազմում եւ որը նոր է վերադարձել ԱՄՆ-ից, ուստի խաղացանկով՝ հունիսի 29-ին նախատեսված «Վան»-«Արարատ» հանդիպումը կայանալու է այսօր եւ տեղի է ունենալու «Նաիրի» մարզադաշտում: Մեծ հետաքրքրություն առաջացնող այդ հանդիպումը սկսվելու է ժ. 18-ին:

Տուրի «Նաիրի»-«Շիրակ» հանդիպումը հետաձգվել է անորոշ ժամանակով: «Շիրակը» պայքարին կներգրավվի հաջորդ տուրից, ընդ որում, նա հուլիսի 4-ին հյուրընկալելու է «Բանանցը»: ■

Սկսվում են վճռական հանդիպումները

EURO'93 BASKETBALL

Կարլսրուե եւ Բեռլին քաղաքներում ավարտվեցին բասկետբոլի տղամարդկանց Եվրոպայի 28-րդ առաջնության 2-րդ փուլի խմբային մրցաշարերը, եւ հայտնի դարձան այն 8 թիմերը, որոնք պայքարը շարունակելու են Մյունխենում:

Այսօր կսկսվեն քառորդ եզրափակիչ հանդիպումները: Պայքարը կգնա ոչ միայն մեդալների, այլեւ ուժեղագույն հնգյակում տեղ զբաղեցնելու համար, քանի որ Եվրոպայի 5 լավագույն թիմերն իրավունք կստանան մասնակցել գալիք տարի Կանադայի Տորոնտո քաղաքում կայանալիք աշխարհի առաջնությանը:

Ներկայիս առաջնությունը բասկետբոլային Եվրոպայում ուժերի վերագնահատում է կատարում:

Հին աշխարհամասի փոխչեմպիոն Իտալիայի հավաքականը նույնիսկ չկարողացավ մտնել 8 թիմերի շարքը: Երեւում է, իտալացիների բազմամյա առաջատար Ռիվայի բացակայությունն էր այդ անհաջողությունների գլխավոր պատճառը: Շնորհյած ՄԱԿ-ի պատժամիջոցների պատճառով FIBA-ն Եվրոպայի չեմպիոնին զրկեց առաջնությունից, սակայն Հարավսլավիայի նախկին 2 հանրապետությունները՝ Խորվաթիան ու Բոսնիա-Հերցեգովինան մտել են քառորդ եզրափակիչ:

Ընդ որում, Խորվաթիայի հավաքականը միակն է առաջնությունում, որ դեռ պարտություն չի կրել եւ նույնիսկ առանց Դրաժան Պետրովիչի եւ Տոնի Կուկոչի համարվում է չեմպիոնի կոչման հիմնական հավակնորդը:

Քառորդ եզրափակիչի զույգերը կկազմեն Ֆրանսիայի եւ Հունաստանի, Իսպանիայի եւ Գերմանիայի, Ռուսաստանի եւ Էստոնիայի, Խորվաթիայի ու Բոսնիա-Հերցեգովինայի հավաքականները: ■

ՀՄԸՄ-ն եւ «Արարատը» դուրս կգան եվրոպական մրցասպարեզ

Ֆուտբոլի եվրոպական ֆեդերացիայի (ՈՒԵՖԱ) գլխավոր քարտուղար Գերհարդ Այգներից նամակ ստացվեց ՀՀ ֆուտբոլի ֆեդերացիայի հասցեով:

Ահա թե այդ կապակցությամբ ինչ է պատմում ֆուտբոլի հանրապետական ֆեդերացիայի պատասխանատու քարտուղար Էդիկ Բաղդյանը:

– Նամակում հայտնվում է, որ ՈՒԵՖԱ-ն Հայաստանին 2 տեղ է հատկացրել եվրոպական ակումբային մրցաշարերում մեկը չեմպիոնների, մյուսը՝ գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում: Այդ կապակցությամբ ՈՒԵՖԱ-ն խնդրում էր պատասխանել ի՞նչ վիճակում են այն մարզադաշտերը, որտեղ պետք է տեղի ունենան հանդիպումները, արդյոք անհրաժեշտ նորմալ պայմաններ կան հանդիսականների, լրագրողների, մասնակիցների, մասնագետների համար, ո՞ր թիմերն են ներկայացնելու Հայաստանը, ի՞նչ գույնի համազգեստով են հանդես գալու նրանք եւ այլն:

Երեւանի քաղխորհրդի նախագահի առաջին տեղակալ Յուրի Բախշիյանի եւ «Հրազդան» մարզահամալիրի տնօրեն Աշոտ Աղաբաբյանի հետ մանրակրկիտ քննարկեցինք ՈՒԵՖԱ-ի պահանջները, համապատասխան փաստաթուղթ պատրաստեցինք ու ուղարկեցինք Բեռն, ՈՒԵՖԱ-ի շտաբ-բնակարան, պարոն Գերհարդ Այգներին եւ սպասում ենք պատասխանին:

Մենք արդեն մեր զուգյամբ հաստատել ենք, որ չեմպիոնների գավաթի խաղարկությունում Հայաստանը ներկայացնելու է ՀՄԸՄ-ն, իսկ գավաթակիրների գավաթի խաղարկությունում հանդես է գալու «Արարատը»: 2 թիմերն էլ սեփական հարկի տակ իրենց հանդիպումներն անցկացնելու են Երեւանի «Հրազդան» կենտրոնական մարզադաշտում, իսկ «Հրազդանում» մեկ անգամ չէ, որ անցկացվել են նման մակարդակի մրցումներ: Բոլոր դեպքերում, հատուկ ծրագիր է մշակվել ՈՒԵՖԱ-ի բոլոր պահանջներն անխտիր ժամանակին իրականացնելու համար:

ՈՒԵՖԱ-ի հատուկ հանձնախումբը տեղում վիճակն ուսումնասիրելու համար արդեն եղել է Մոլդովայում եւ Վրաստանում, որոնք Հայաստանի պես նոր են անդամագրվել Եվրոպայի ֆուտբոլային ասոցիացիային եւ որոնք նույնպես իրավունք ունեն 2-ական թիմ ներկայացնել եվրոպական մրցաշարերում: Ընդ որում, այդ հանձնախմբին ընդունել է Վրաստանի Պետխորհրդի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն: ՈՒԵՖԱ-ի ներկայացուցիչները պետք է լինեն նաեւ մեր հանրապետությունում:

Միաժամանակ ՈՒԵՖԱ-ի շտաբ-բնակարանից հայտնեցին, որ ակումբային թիմերի եվրոպական հերթական մրցաշարերի վիճակահանությունն անցկացվելու է հուլիսի 14-ին եւ որին հրավիրվում են մասնակցելու ակումբների 2-ական ներկայացուցիչներ: Մենք ուղարկել ենք նաեւ թիմերի այդ ներկայացուցիչների անունները: Վիճակահանությանը պետք է մեկնեն ՀՄԸՄ ակումբի նախագահ Գագիկ Սաֆարյանը, թիմի հովանավոր Ալբերտ Սարգսյանը, «Արարատ» ակումբի նախագահ ու թիմի պետ Սամվել Նավասարդյանը եւ «Արարատի» գլխավոր մարզիչ Արմեն Սարգսյանը: ■

Ասպարեզում մնացել են ուժեղագույնները

«Ուիմբլդոնի» կանանց մրցաշարում հայտնի դարձան կիսաեզրափակիչների մասնակիցները: Իրենց ելույթները շարունակում են Մարտինա Նավրատիլովան (ԱՄՆ, 4-րդ ռակետ) եւ Շտեֆի Գրաֆը (ԳՖՀ,1):

1/4 եզրափակիչում Նավրատիլովան հաղթեց Չվերեւայինին (Բելառուս, 23), իսկ Գրաֆը ոչնչացրեց 17-ամյա Ջենիֆեր Կապրիատիից (ԱՄՆ, 8), որին զիջել էր բարսելոնյան օլիմպիադայի եզրափակիչում: Կիսաեզրափակիչում վերջինիս մրցակիցը կլինի Կոնչիտա Մարտինեսը (Իսպանիա, 7), իսկ Նավրատիլովան ուժերը կչափի Նովոտնայի հետ (Չեխիա, 9):

Տղամարդկանց 1/4 եզրափակիչի 8 մասնակիցներից 4-ն ամերիկացիներ են, նույն թվում եւ մեր հայրենակից Անդրե Աղասին, որն ուժերը չափելու է Պիտ Սամփրասի հետ (ԱՄՆ): Մյուս զույգերը կազմում են. Կուրյեն (ԱՄՆ, 2) ու Մարտինը (ԱՄՆ, 30), Էդբերգն (Շվեդիա, 3) ու Պիոլինը (Ֆրանսիա, 23), Շտիխը (ԳՖՀ, 8) ու Բեկերը (ԳՖՀ, 4): ■

Բաժինը վարում է ԱՐՄԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆԸ

Հունաստան

Կ. Միցոտակիս. ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԸ ՄԵԶ ԱՐԺԱՆԻ Է

Հունաստանի վարչապետ Կոնստանտինոս Միցոտակիսը ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հարցազրույց տվեց Ռուսաստանի նախագահ Բորիս Ելցինի Հունաստանում սկսված պաշտոնական այցի առթիվ: Նա մասնավորապես ասաց. «Հունաստանի եւ Ռուսաստանի հարաբերությունները ունեն երկար պատմություն եւ ընդգրկում են կյանքի բոլոր՝ քաղաքական, տնտեսական եւ կրոնական կողմերը»:

Հույների ներկա սերունդը լավ ծանոթ է Ռուսաստանի պատմությանն ու գրականությանը, հետաքրքրվում է այժմ այնտեղ կատարվող խոր վերափոխումներով: Ռուսաստանը մեզ արժանի է: Այնտեղ մինչ օրս առկա է հունական համայնք, որը երկու ժողովուրդների բարեկամության կամուրջի դեր է խաղում: Քաղաքական մակարդակով ես շատ կարեւոր եմ համարում մեր կառավարությունների մշտական շփումներին աջակցելը եւ անկեղծ հարաբերություններ հաստատելը, հատկապես այսօր, երբ մեր շրջանը հիվանդագին կերպով փոփոխվում է եւ ծագում են բազմաթիվ խնդիրներ:

Հունաստանը Բալկանների միակ երկիրն է, որը Եվրոպական միավորման եւ ՆԱՏՕ-ի անդամ է: Նա ուզում է իր տնտեսական հնարավորությունները ու քաղաքական կապերն օգտագործել Եվրոպայի եւ Բալկանների միջեւ կամուրջ ծառայելու, շրջանի խաղաղությանը, կայունությանը եւ տնտեսական զարգացմանն աջակցելու նպատակով: Ես կարծում եմ, որ Ռուսաստանը կարող է Հունաստանի հետ սերտորեն գործակցելով կայունացնող կարեւոր դեր խաղալ Բալկաններում: Մեր ընդհանուր նպատակն է թույլ չտալ ազգային սահմանների բռնի փոփոխություններ, ինչպես նաեւ ազգայնամոլության եւ կրոնական առճակատման վերածնում:

Հունաստանը լիովին պաշտպանում է համագործակցության եւ գործընկերության համաձայնագրերի ստորագրման միջոցով Ռուսաստանի մասնակցությունը Միացյալ Եվրոպայի կառուցմանը: Ռուսաստանը եվրոպական տերություն է, եւ նա պետք է սերտ կապեր ունենա Եվրոպական միավորման հետ: Հունաստանը որպես Եվրոպական միավորման առաջիկա նախագահ, նույնպես ամեն ինչ կանի Ռուսաստանի հետ կապերն ու համագործակցությունն առավել եւս զարգացնելու համար»:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐ, ՎԱԼՅՈՒՏԱ

«ԱԴԱՄԱՆԴ» Երեւանի ապրանքա-ֆոնդային բորսան շարունակում է իր միջնորդական գործունեությունը՝

արժեթղթերի (այդ թվում բաժնետոմսերի եւ փոխարժելի մուրհակների)

արտասահմանյան վալյուտաների առուծախի գործում

Բորսայի ապրանքային սեկցիան ընդունում է շինանյութերի առ ու վաճառքի հայտեր:

Մեր հասցեները
Երիտասարդության պալատ, հեռ. 56.48.83, 56.52.28:
Տերյան 6, հեռ. 52.09.87:

PUBLISET

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Վաճառում եմ սեփականաշնորհված 6 սենյականոց բնակարանս երկկողմանի պատշգամբներով, 6x1 քմ եւ 13x2.20 քմ, հինգհարկանի շենքի երկրորդ հարկում, ընդհանուր տարածությունը 130 քմ, երկու խոհանոց, երկու զուգարան:

Լեոյի փ. 9 շ., բն. 6:
Հեռախոսներ 53.46.56, 53.46.57
Զանգահարել օրվա բոլոր ժամերին
Հենրիկ Հայրապետյան

«ԲԱՍԵՆ» ֆիրման ընդունում է աշխատանքի CO գազով զոդողների եւ [illegible] սարքերի:
Զանգահարել 24-65-09
ժ. 9.00-18.00

Հայտարարություն

Ամեն շաբաթ եւ կիրակի օրերին Խորհրդային շրջանում, Հ. Անանյան փողոց, «Սպորտ» հյուրանոց եւ Ավան-Առինջ ճանապարհների խաչմերուկի մոտ գործում է տոնավաճառ:
Տոնավաճառ կարելի է գնալ թիվ 17 տրոլեյբուսով, թիվ 61, 38, 71 ավտոբուսներով:
Կարող եք զանգահարել
24-66-44 24-54-41 24-22-52

Հայտարարություն

Վաճառվում են 2 եւ 3 սենյականոց բնակարաններ Մերձմոսկվայում (Մոսկվայից 9 կմ հեռու), նոր շենքում:

Հեռախոս
(095) 2974388, 2973111

Անշարժ գույքի եւ արժեթղթերի հայկական բորսա:
Հեռախոս 25.27.89 25.46.67

KILIKIA T.T.S.

«Կիլիկիա - S.S.U.» - ընկերությունը առաջարկում է վարկերի ընդունման նոր տարբերակ.

Երկարաժամկետ վարկերի դիմաց վճարվում է

50% 3 ամսյա պայմանագրի դեպքում
120% 6 ամսյա պայմանագրի դեպքում
300% 1 տարվա պայմանագրի դեպքում

Կնքված պայմանագրերը մնում են ուժի մեջ:

Սայաթ-Նովայի պող. «Անի» հյուրանոց, 7-րդ հարկ, 730, 736 սենյակ.
Վարկերի ընդունումը կատարվում է ժամը 10°°-ից 14°°-ը երեքշաբթի, չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի օրերը:
Հեռ. 58-11-10, 59-43-70

PUBLISET

«ԱՐՄԵՆԻԱ»
ասոցիացիան

կազմակերպում է կոմերցիոն չվերթներ

ԵՐԵՎԱՆ-ՔԻՇՆԵՎ-ԵՐԵՎԱՆ
երթուղով
կազմակերպում է նաեւ Բուլղարիա եւ Ռումինիա տուրիստական ուղերթներ

Գները շուկայականից 20% ցածր
Հարմարավետությունն ապահովված է

Երեւան, Անի հյուրանոց 306 սենյակ: Հեռ. 52.92.57, 594.306:

Լուրերի Հոսք

Ճգնաժամը խորանում է Պակիստանում

Երկուշաբթի օրը Լահորում գտնվող Պակիստանի Գերագույն ատյանը քաղաքական նոր հաղթանակ էր տվել վարչապետ Նավազ Շարիֆին, երբ վերահաստատել էր լիազորությունները նախագահ Ղուլամ Իսակ խանի կողմից լուծարված Փընջաբի նահանգի խորհրդարանի: Երեկ Պակիստանի խորհրդարանի զույգ պալատները հաստատեցին այդ վճիռը, դրանով էլ ավելի խորացնելով հակադրությունը նախագահի եւ վարչապետի միջեւ, երբ որոշեցին երկրի այդ կարեւորագույն նահանգում ուղղակի ղեկավարությամբ ինքնակառավարում կիրառել: Նախագահը հակասահմանադրական համարեց այդ որոշումը:

Ամերիկյան ուղղաթիռը կրակում է

Սոմալիում գտնվող ամերիկյան բանակի մի ուղղաթիռ կրակ բացեց մայրաքաղաք Մոգադիշոյում սոմալցի ցուցարարների վրա, սպանելով առնվազն երկու հոգու: Նույն օրը գեներալ Այդիդի հետեւորդները նռնականետի կրակով սպանել էին պակիստանցի մեկ խաղաղապահ զինվորի:

Բուրբուլիսի նավակի պայթյունը անփութության հետեւանք

Ինչպես արդեն հաղորդվել է, երկուշաբթի պայթյուն է տեղի ունեցել Ֆիննական ծոցում գտնվող Ռուսաստանի նախկին պետքարտուղար Գենադի Բուրբուլիսի մոտորանավակում: Հայտնի է դարձել, որ նավապետ Միխայիլ Արտամոնովի գլխավորած «Օռլանդ» զբոսանավակում հյուրերի մեջ են եղել Բուրբուլիսը, կինը, որդին եւ թղթակիցներ: Մեկնելուց 20 րոպե անց տեղի է ունեցել պայթյուն, որի հետեւանքով ջուրն է ընկել Բուրբուլիսի որդին, հյուրերից մեկն այրվածքներ է ստացել, մյուսը՝ վնասվածքներ: Բուրբուլիսի որդին հիվանդանոցում է: ՆԳՆ քննչական խմբի եւ ծովային դատախազության զեկուցագրում նշվում է նավի շահագործման կանոնների ակնհայտ խախտումներ: Անզգուշությունների պատճառով տեղի է ունեցել պայթյուն. Նույն կարծիքին են հրշեջ խմբի փորձագետները: ԻՏ

Սպաները պահանջում են նավատորմի միասնություն

Ամբողջ Սեւծովյան նավատորմը հանձնել Ռուսաստանի իրավասությանը. Ուկրաինան եւ Ռուսաստանը պետք է անհապաղ պայմանագիր կնքեն երկու երկրների զինծառայողների համար պայմանագրային աշխատանքի իրավունքի վերաբերյալ: Այս պահանջներն են պարունակվում երեքշաբթի օրը Սեւաստոպոլում Սեւծովյան նավատորմի պատգամավորական սպայական ժողովի ընդունած բանաձեւում: Որոշվեց հուլիսի 1-ից ռազմանավերի վրա պարզել Անդրեեւյան դրոշներ: Հայտարարությամբ Սեւծովյան նավատորմի հրամանատարությունից պահանջվում է «չկիսել նավատորմը»: «Սպաները դրան չեն մասնակցի», նշեցին պատվիրակները: Սեւաստոպոլ է ժամանել ռազմական տեխնիկայով լի երկու շարժակազմ, ենթադրվում է, որ այն կօգտագործվի քաղաքի սահմանագծում ծովային հետեւակի առանձին գումարտակի կազմավորման համար:

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագիր
ՅԱՄԼԵՏ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ / 581841

Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863

Apple® Macintosh® համակարգչային շարուածք «Ազգ» թերթի

Azg armenian daily

Editor
H. AVEDIXIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Թերթի ձեւաւորման եւ [illegible] հեղինակ ՊՕՂՈՍ ԴԱԼԼԱՔԵԱՆ

[illegible] «Պարբերական» հրատ. տպարանում, Երեւան 23 Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Տպաքանակ 35 000. Պատվեր 1542 Ստորագրված է տպագրության՝ 30.6.1993

digitised by A.R.A.R.@